

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

DIPLOMAMUNKA

**A szoftverek alkalmazásának lehetőségei és korlátai
/különös tekintettel a jogi környezetre/**

Témavezető:

Dr. Fazekas Gábor
egyetemi docens

Készítette:

Marczis István
Informatika-tanár szak /levelező/

Debrecen

2009

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés.....	4
I. Fejezet.....	5
1. Szoftverekre vonatkozó legfontosabb jogszabályok.....	5
1.1 A szoftver védelme a Polgári Törvénykönyvben.....	5
1.2 Szabadalmi oltalom, védjegy oltalom.....	7
1.3 Védjegyhasználat.....	8
1.4. A szoftver szerzői jogi védelme	9
2. A felhasználás tartalmi elemei.....	10
2.1. A szoftverek jogszerű felhasználása.....	10
2.2 Felhasználási módok.....	11
2.3. A biztonsági másolat.....	12
2.4. A szoftverek kölcsönzése.....	12
2.5.A szoftver működésének megfigyelése, tanulmányozása.....	12
2.6. A visszafejtés	12
2.7 Az átdolgozás és a leszármazott alkotások.....	14
2.8. Mivel kell rendelkezniünk a jogszerű felhasználáshoz?.....	14
A szoftvernyilvántartás.....	15
3. A nem jogszerű felhasználás és annak jogkövetkezményei.....	17
3.1. A szerzői jog megsértésének büntetőjogi következményei.....	19
3.2. A szerzői vagy szerzői jogokhoz kapcsolódó jogok védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszása.....	20
3.3. A bitorlás	21
4. A szoftver piaci megjelenése és a versenyjog.....	24
4.1 Kockázatok.....	24
4.2 A szoftver kereskedelmi azonosítása és integritása.....	24
4.3 A gazdasági erőfölény.....	25
5. Licenc, felhasználói szerződés, típusok.....	26
5.1. Licenc.....	26
5.2. Felhasználási szerződés.....	27
5.3.A szoftverlicencek csoportosítása.....	29
5.3.1. A szabad licencek főbb típusai:.....	30
5.4. Nyílt forráskód.....	39
5.5. Korlátozó intézkedések és „kiskapuk” a licenc szerződésekben, „esettanulmányok”. 41	
5.5.1. Területi és/vagy állampolgársághoz kötött engedélyek vagy korlátozások.....	41
5.5.2. Szervezeti/ágazati engedélyek vagy korlátozások.....	41
5.5.3. Tételesen meg nem tiltott magatartásformák.....	42
5.6.Projektek a szabad szoftverek terjesztésére.....	42
6. A szoftverek beszerzésének értékelése.....	44
II Fejezet.....	46
7. A tanterv vonatkozásai.....	46
7.1. Ajánlás a helyi tanterv bővítésére.....	48
7.2 Kérdések és feladatok az órákhoz	50

8. Óraterv.....	54
Összefoglalás.....	65
FÜGGELÉK.....	67
Plágium - Nyilatkozat.....	82

Bevezetés

Az informatika oktatásában a szoftverek felhasználásának jogi háttere, a felhasználási szerződések megértetése nem kap kellő hangsúlyt, és emiatt nem csak az egyes intézmények vezetői, de a magánszemélyek feje fölött lebeg a jogsértések elkövetésének lehetősége.

Azért választottam ezt a témát, mert munkám során többször is találkoztam olyan élethelyzetekkel, emberekkel akik nem szabadon terjeszthető programokat használtak illegálisan szándékosan, vagy jóhiszeműen, és szembe kellett nézniük jogi következményekkel.

Nem szeretném, ha mások is hasonló helyzetbe kerülnének tudatlanságuk, tájékozatlanságuk miatt.

A szoftver -mint az elektron a villamos vezetékekben- nem megfogható, mégis értéket képvisel. Ez az érték részben ismeret jellegű másrészt pénzbeni. Ezért aztán ezeket az értékeket a szerzők és a jogalkotók is védeni igyekeznek. Ennek a védelemnek több összetevője is van fizikai, technikai és jogi védelmek. A jogi védelmek törvények, nemzetközi szerződések, felhasználási szerződések.

Szakdolgozatomban bemutatom a szoftverek használatának jogi hátterét. Bemutatom a szoftverekhez fűződő jogokat, illetve áttekintést adok a büntető jogi és polgári peres helyzetek elkerüléséhez vezető útról.

I. Fejezet

1. Szoftverekre vonatkozó legfontosabb jogszabályok

A szellemi alkotásokat így a szoftvereket is törvényi védelemben részesítik. Magyarországon több törvényben is találhatunk rendelkezéseket a védelemre.

Ezek a következő jogforrások

A Magyar Köztársaság hatályos törvényei

- Polgári Törvénykönyv (1959. évi IV. törvény továbbiakban Ptk.)
- Szerzői Jogi Törvényt (1999. évi LXXVI törvény (továbbiakban Szjt.))
- Törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról (1995 évi XXXIII tv és annak módosítása a 2002. évi XXXIX. tv. (továbbiakban Szt.))
- Törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról (1997. évi XI. törvény Vt.)
- Versenytörvény (1996.évi LII. tv. VT.)
- Büntető Törvénykönyv (1978. évi IV tv 329./A-C §-ok (továbbiakban Btk.))
- Nemzetközi megállapodások, normák szabadalmi, egyezmények n
- Nemzetközi kereskedelmi egyezmények
- Számviteli Törvény (2000 évi C tv)

1.1 A szoftver védelme a Polgári Törvénykönyvben

A szoftver jogi védelmét a (Ptk.)- 86§ (1)/-ben megtalálhatjuk. A szoftverre a Ptk. rendelkezései csak annyiban kötelezők, amennyiben az Szjt. konkrét rendelkezést nem tartalmaz.

A védelmet a Ptk-n kívül más jogszabályok is lehetővé teszik az alkotások fajtáira.

1.2 Szabadalmi oltalom, védjegy oltalom

A szoftverekkel kapcsolatosan azonban egyéb jogszabályokra is érdemes kitékinteni.

A szoftverek ugyanis köthetők szabadalmakhoz, formatervezési mintaoltalmakhoz, vagy védjegyekhez is.

„Lehet-e újítás vagy szabadalom tárgya a szoftver?

Abban az esetben igen, ha szerves része valamely technikai berendezésnek(pl. Érzékelő, feldolgozó, vezérlő eszköz) és nélküle a technikai berendezés tervezett funkcióját nem tudja teljesíteni, továbbá a technikai berendezésből „kiemelt” és bármilyen kezelhető formában rögzített szoftver pedig önállóan nem vagy csak célszerűtlenül használható”

A szoftverek lehetnek szabadalmak (találmányok) részei 1 § 3.) pontja szerint. Ilyen lehet pl.: egy gépsor vezérlőszoftvere.

Az USA-ban szinte mindent találmányt szabadalmi oltalom alá lehet, helyezni .Ott léteznek szoftver szabadalmak is.

Magyarországon az 1995 évi XXXIII tv - a találmányok szabadalmi oltalmáról- 1 § 2. c.) pontja szerint szoftver nem lehet szabadalom mivel azt kizárja a tv a szabadalmazható találmányok közül.

Így pusztán a szoftverrel kapcsolatban nem lehet szabadalom (találmány) **bitorlásról** beszélni sem.

Mégis hogyan hasznosíthatunk egy szabadalmat amelynek része egy szoftver? Erre ad útmutatást a tv III fejezete. Alap esetben hasznosítási szerződésben szabják meg a felhasználás feltételeit, kötelezettségeket és lehetőségeket. A szabadalmas engedélyt ad a találmány hasznosítására, a hasznosító pedig köteles ennek fejében díjat fizetni. 27. § (1)

1.3 Védjegyhasználat

A szoftverek esetén is felmerül a védjegyek használatának a kérdése.

A védjegyoltalom tárgya a megkülönböztetésre alkalmas megjelölés A tv 1. § (1) szerint Védjegyoltalomban részesülhet minden grafikai ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen mások áruitól vagy szolgáltatásaitól. Ezek lehetnek:

- a) szó, szóösszetétel, beleértve a személyneveket és a jelmondatokat;
- b) betű, szám;
- c) ábra, kép;
- d) sík- vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy a csomagolás formáját;
- e) szín, színösszetétel, fényjel, hologram;
- f) hang; valamint
- g) az a)-f) pontokban felsorolt egyes megjelölések összetétele.

Példák

a)pontra: **Windows Linux Hewlett Packard**

b)pontra: a c pontban látható betűtípussal megjelenített mozaikszó

c)pontra: a Hewlett Packard logója

d)pontra

e)pontra:

f)pontra:

Hogyan használhatók a védjegyek?

Az informatikában sokszor láthatunk másik fél általi védjegyhasználatra. Gondoljunk arra amikor egy szoftvergyártó egy másik védjeggyel rendelkező szoftverrel való kompatibilitást akar igazolni. Ilyenkor a védjegyes ellenőrzi a kompatibilitást és védjegylicencia-szerződés alapján engedélyt ad a használatra (Vt. IV fejezete 23. §-26. §)

1.4. A szoftver szerzői jogi védelme

Az 1999. évi LXXVI törvény a szerzői jogról (Sztj.) nem csak az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat, de a törvény 1.§(2).c. pontja szerint a szoftvereket is védelem alá helyezi.

A számítógépes program alkotásokra vonatkozó különleges szabályokról az Sztj. VI fejezete rendelkezik, ezek mellett az a törvényben megfogalmazott általános rendelkezések is irányadók, ha a VI fejezet eltérő rendelkezést nem tartalmaz.

Kizárólagos jog -vagyoni és nem vagyoni- illeti meg a szerzőt a szoftver bármilyen formában való felhasználására – Vagyoni jog pl.: a CD lemez formában való átadás, nem vagyoni jog a futtatás illetve a felhasználás engedélyezése.

Általában a felhasználás csak vagyoni szerződéssel szerezhető meg, de a szoftver példány kereskedelmi forgalomban történő megszerzésének esetében más a helyzet. Ezt szabályozza az Sztj. 60§ (5)bek., melynek értelmében nem kell a szoftver felhasználási szerződését írásba foglalni

A szoftvereknél a vagyoni jogok átruházhatók e-nélkül nehéz lenne elképzelni az ipari jellegű szoftvertermelést Sztj. 9§ (6) Sztj. 58§ (3).

2. A felhasználás tartalmi elemei

A szerzői jogban a mű felhasználásának minősül különösen a többszörözés, terjesztés, a nyilvános előadás, nyilvánosságához közvetített sugárzással vagy másként, az átdolgozás, a kiállítás, a haszonkölcsönbe adás (Szt.17.§)

2.1. A szoftverek jogszerű felhasználása

A szoftverek felhasználása merőben más mint a hagyományos szerzői jogi műfajok felhasználása.

Az Szt. taxative (konkrét példákkal) felsorolja azokat a felhasználási módozatokat amikre a szerzők(k) kizárólagos jogot élveznek. (Szt. 17.§) és az 59 (1) bekezdésében pontosan meghatározott felhasználási mód és feltétel fennállása esetén kivételt tesz a szoftverhasználó javára:

Ezek a következők:

- többszörözés
- átdolgozás
- feldolgozás
- fordítás vagy
- a szoftver bármely módosítása – pl. a hiba kijavítását, valamint ezek eredményének többszörözését is.

Nem képezi a szerző kizárólagos jogát, ha ezeket a cselekményeket a szoftvert jogszerűen megszerző személy a szoftver rendeltetésével összhangban végzi el és a felhasználói szerződés kifejezetten nem zárja ki.

A szoftver használata során ezen cselekmények szükségessé válhatnak a felhasználáshoz és az engedélyek megszerzésével kapcsolatos esetleges késedelem komoly károkat okozhat a jogos használónak de ezen kivételek a szoftver szerzőjének nem sérthetik az érdekeit

2.2 Felhasználási módok

Anyagi felhasználások:

- **Bemutató:** Nem a legjellemzőbb módja a szoftverhasználatnak ilyen pl. egy vásár, vagy kiállításon történhet.

- **Többszörözés:**

a szoftvert több adathordozóra (CD floppy, letöltési hely, stb.) másoljuk

Jogszerű a többszörözés Ha megfizetjük a díját, vagy pl. a telepítő készletről biztonsági másolatot készítünk maximum annyi példányban amennyi engedélyezve van.

-**Terjesztés:**

A szoftvert kereskedelmi forgalomba hozása.

Speciális esete a továbbterjesztés. Ezt általában tiltják a kereskedelmi szoftverek licenceiben.

Tehát a szoftver nem adható tovább harmadik félnek. Ugyanakkor nehezen vitatható a jogszerűsége pl. két cég egyesülésekor az apportként átadás az új cég részére, vagy átalakulása során

Nem anyagi felhasználások:

- Nyilvános előadás tartása:

- Nyilvános közvetítés (TV Internet)

- Átdolgozás:

ilyen pl.: a forráskód megjegyzésekkel való ellátása, frissítés kiadása

2.3. A biztonsági másolat

Az Szt. 59.§(2)bekezdése szintén a jogszerű felhasználó érdekeit védi, melynek értelmében a biztonsági másolat készítése felhasználási szerződésben sem zárható ki amennyiben a biztonsági másolat a felhasználáshoz szükséges.

Az Európai Unió 91/250/ECC irányelve szerint a biztonsági mentés készítését az egyéni licencszerződésben sem lehet megtiltani

2.4. A szoftverek kölcsönzése

A kölcsönzési tevékenység haszonszerzésre irányuló tevékenység,de ez csak akkor jogszerű, ha a szerzői jog tulajdonosa a haszonkölcsönzési jogot külön engedélyezte.

A haszonkölcsönzésből jogdíjat szedhet a szerző

2.5.A szoftver működésének megfigyelése, tanulmányozása

Erről az Szt. 59.§ (3) bekezdése rendelkezik melynek értelmében a szoftverműködésének megfigyelése, tanulmányozása, a szerző engedélye nélkül is megengedett a jogosított számára, ezt a felhasználási szerződésben sem lehet kizárni.

Ez az elv lehetőséget ad arra, hogy megismerjék azok a szabályokat és eljárásokat amelyek lehetővé teszik az együttműködést más szoftverekkel.

Kalóz kiadás nem használható fel erre a célra.

2.6. A visszafejtés

A felhasználó személy részére sokszor nem állnak rendelkezésre a szoftver működését, alapjait leíró elvek (adatszerkezet leírása, forrásprogram, algoritmus, stb.), bár egyre

gyakoribb ezek elérhetősége is. A megoldás: dekompiláció útján visszajutni az eredeti forráskódhoz.

Mikor lesz a visszafejtés jogszerű a magyar jog szerint?

Ha a szoftver alkotója a saját maga által létrehozott szoftverét szeretné egy más által készített szoftverrel együttműködésre alkalmassá tenni, szüksége van szoftver jellemzőinek megismerésére, vagyis a megismerés célja az együttműködés.

Az Sztj. részletekbe menően szabályozza a csatlakozó felületek szabad felhasználását, lehetővé téve a szerzői engedélyektől független megismerését, de csak az együttműködéshez szükséges többszörözési-fordítási cselekményre korlátozva

A törvény ugyanakkor az eredeti szerző gazdasági érdekeit védve tiltja az információ felhasználását az új szoftverrel való együttműködésen kívüli célra.

Így az információ nem tehető közzé, és nem használható lényegében hasonló másik szoftver kifejlesztéséhez, és forgalomba hozatalához, vagy a szerzői jogokat sértő bármely más cselekményhez.

A törvény biztosítja, hogy a felhasználó visszafejtés utáni felhasználást csak olyan módon tehesse, hogy az ne eredményezze a szerző versenytársakkal szembeni hátrányos helyzetbe kerülését.

Ez azt jelenti, hogy a felhasználó emiatt csak a magáncélú felhasználás elősegítése érdekében használhatja fel a csatlakozó felületre vonatkozó információt.

Így a törvények biztosítják a szerzői jogok érvényesülése mellett a jogszerű felhasználást, az információhoz való jutás ilyen formában történő garantálása lehetőséget ad a más programokkal való együttműködésre, és nem korlátozza a szoftver eredeti példányának jogosultját attól, hogy a kompatibilitás elérésével a szoftver további gazdasági értékesítéséből származó bevételeitől elessen és vagyoni jogai csorbuljanak.

A szerzői jog nem védi az ötleteket, elveket ami vonatkozik a szoftverekre. Ezért lehetséges, az, hogy egy adott problémára több szoftveralkotó is készít programokat.

Tilos a dekompilálás ötletszerzés céljából. Jogszerű alkalmazás különleges esetekben létezik pl. nyomozati cselekményként illetve bizonyíték szerzés érdekében azonban lehetséges az alkalmazása, ha más út nem lehetséges, pl. a nyomozati cselekmény a forráskód megszerzése a szerzőtől a nyomozás érdekeit veszélyeztetné.

2.7 Az átdolgozás és a leszármazott alkotások

Gyakran válik szükségessé egy szoftver átírása egy másik programnyelvre. Ehhez átdolgozáshoz a szerzői jogtulajdonos engedélye szükséges. (Sztj. 58.§ (2) bek.)

Az USA-ban szabályt alkottak a leszármazott szoftverekre az 1. USC § 101) szerint A „*leszármazott alkotás*” egy vagy több létező mű alapján készült alkotás,...

Ha egy programot átírunk más programnyelvre vagy gépi kódra fordítjuk, szerkesztői javításokat egyszerűsítéseket bővítéseket eszközölünk származtatható lesz az új program.

Szinte minden programozó felhasznál programkönyvtárakat ezeknek a felhasználási engedélyeit is érdemes tanulmányozni mielőtt használatba vesszük azokat.

1.), A legfontosabb jellemző ..hogy az eredeti programot az új program elkészítéséhez felhasználták, módosították, lefordították vagy bármilyen más módon megváltoztatták..

2.) A leszármazott program kifejezés értelme nem tágítható ki olyan módon, hogy magába foglalja azokat a programokat, amelyeket erre a célra tervezett és alkotott programkönyvtárakkal szerkesztettek össze.

3.) Nem tekinthetők leszármazott programoknak a bővítmények és eszközmeghajtók...

(Linuxvilág 2003 február 24. o. Lawrence Rosen)

2.8. Mivel kell rendelkezünk a jogszerű felhasználáshoz?

A jogszerű felhasználáshoz a következő igazoló dokumentumokkal kell rendelkezni:

- A felhasználási- vagy licencszerződés
- A birtokba kerülést igazoló irat, általában számla, szerződés.
- Vállalkozások esetén a számviteli törvényben meghatározott nyilvántartásokkal.

Ha valamelyik ezek közül hiányzik az nem jogszerű felhasználást eredményezhet.

Általános problémaként merül fel a számla hiánya. A vásárlás helyén ajánlatos számlát /nem

blokk/ kiállíttatni a szoftvervásárlásról mind magánszemély, mind jogi személy részére.

A számlákat a magyarországi egyéb pénzügyi szabályokban meghatározott 5 évig kell megőrizni.

Egy szoftvert ettől több ideig is üzemeltethetnek, ezért célszerű lehet a számlát több példányban beszerezni, abból a célból, hogy a szoftvernyilvántartáshoz is be lehessen csatolni, így nem kerülhet a számla selejtezésre csak a szoftver kivonásával együtt.

A szoftvernyilvántartás

A vállalkozások számára kötelező szoftvergazdálkodási nyilvántartásokat vezetni.

Ezt szabályozza a Számviteli Törvény (2000 évi C tv-9)

A gazdálkodó vagyoni helyzetéről az eszközökről és forrásairól - beszámoló készítéséhez nélkülözhetetlen. A szoftvert szellemi termékek közé sorolja, amit az eszközök között kell kimutatni egy éven túli használatnál az immateriális javakhoz, kell besorolni egyébként forgóeszközkészletbe át kell sorolni. 28 §

A gazdálkodó könyvvezetési kötelezettsége a szoftverek naprakész kimutatása is 12§ és 149§.

A mérlegben is szerepeltetni kell a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló szoftvereket 69 §

Aki ezen előírásoknak nem tesz eleget a Btk-289§ számviteli rend megsértése bűncselekményt valósít meg. Ha ezt gondatlanságból követi el valaki akkor 1 évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbírság szabható ki rá, egyébként

Hogyan készítsünk szoftverleltárt?

A szoftverek kimutatása nem egyszerű feladat. A naprakész informatikai eszköznyilvántartás karbantartása a hardverek és szoftverek számának növekedésével igen nehézkessé tud válni ezért a kimutatás elkészítésére célszerű szoftvereket használni, amelyek képesek kimutatni a telepített szoftvereket. A szoftverek kimutatása mellett a számlákat, a szoftverekkel kapcsolatos szerződéseket is össze kell készíteni a korrekt kimutatás elkészítéséhez.

„A nyilvántartások kiépítésében és karbantartásában segítségünkre lehetnek olyan eszközök, amelyek képesek az adott hardver és szoftverösszetevők, a számítógépes infrastruktúra, de

akár a vírusok, kémprogramok felderítésében is.

Információkat adnak a nem használt programok felderítésében, ami lehetővé teszi, hogy, ahol nem használnak egy szoftvert azt egy másik helyen, ahol használnák, áttelepítéssel új licenc beszerzése nélkül megtegyük.

Figyelemmel kísérhetjük a szervízcsomagok telepítési állapotát, amivel pedig növelhetjük az adatok biztonságát.

Segítik a kötelező nyilvántartások (leltárak) vezetését, az ellenőrzések auditok gyors lebonyolítását, amivel pénz takarítható meg a működési költségekből, legyen az rezszi vagy munkabér.

A hardvernyilvántartáshoz képest a szoftverek nyilvántartása bonyolultabb feladat. Figyelembe kell venni nem csak a szoftverek darabszámát, értéküket, hanem azok beszerzésének módját licenceik típusait a helyi jogszabályi előírásokat. A nyilvántartás naprakész vezetése lehetővé teszi a szoftverek beszerzésének tervezését.

Ezzel a területtel foglalkozik a szoftvereszköz gazdálkodás (Software Asset Management -SAM) Ezt a területet az ISO 19770-es szabványában rögzítették,

„A magyar szabványt (MSZ ISO/IEC 19770-1) 2008 őszén bocsátotta ki a szabványügyi testület, melynek alkalmazása – hasonlóan a többi, jogszabály által kötelezővé nem tett magyar szabványhoz – önkéntes.”/http://iso19770.hu/content/19770-1-hist.htm/

A telepített szoftverek kimutatásához több segédeszköz létezik. Ilyenek pl.: a Microsoft Szoftverleltár Elemző, vagy a Novell ZenWorks.

3. A nem jogszerű felhasználás és annak jogkövetkezményei

A szellemi alkotások a szerzői jog jogosultjától származó **írással felhasználási szerződés nélkül** sérti a szerző **nyilvánosságához közvetítési jogát (Sztj. 10. §-a és 26. §. /8/ bek.)** valamint az erre kizárólagos joggal rendelkező jogi személyek (forgalmazók) jogait. Ez csak a törvény által meghatározott **védelmi idő** alatt álló alkotásokra értendő, amely az **Sztj. 31. §-ban** megfogalmazottak szerint **a szerző életében és halálát követő 70 évig tart.**

A szoftverkalózkodás

Nagyon sokszor hallhatjuk ezt a szót a médiumokban, gyakran használják a szerzői jogokat képviselő szervezetek illetve maguk a szoftvergyártók (pl. BSA, Microsoft) is a magyar jogrendszer nem használja.

...Nem csökkent tavaly(2008) a személyi számítógépekre illegálisan telepített szoftverek aránya Magyarországon: 42 százalék maradt annak ellenére, hogy a globális trend szerint a legtöbb országban csökkent az illegális szoftverek felhasználása. A 108 országra kiterjedő elemzés szerint jóllehet az üzleti szektor általában véve jogszerűbb utat követ

Magyarországon is mint korábban, az új személyi számítógépek - különösen a laptopok - értékesítésének nagymértékű növekedése és a szélessávú internet hozzáférések számának emelkedése világszinten is inkább az illegális szoftverhasználatot erősíti a lakosság körében. Az Egyesült Államokban a legalacsonyabb, 20 százalék az illegális szoftverek aránya.

/ 2008-05-18 00:16:51

http://napilap.blogter.hu/268505/mar_hogy_csokkent_volna__az_illegalis_szoftverhasznalat_magyarorszagon/

„ A Business Software Alliance (BSA) közleménye szerint az illegális szoftverhasználat eredményeképpen az iparág veszteségei Magyarországon tavaly 12 százalékkal növekedtek, az összegük elérte a 125 millió dollárt, miközben a globális veszteségek 21 százalékkal emelkedtek, értékük pedig megközelítette a 48 milliárd dollárt.

Az elmúlt 18 hónapban a BSA és a magyar szervezetek több lépést is tettek annak érdekében,

hogy a szellemi tulajdon védelme erősödjön és az illegális szoftverhasználat csökkenjen. Így például tavaly márciusban a BSA megállapodást kötött az adóhatósággal: az együttműködés első évében több mint 500 adóellenőr számára nyújtottak képzést, illetve a szoftverek, mint immateriális javak ellenőrzése bekerült az ellenőrizendő tételek közé.

Luxemburgban, Új-Zélandon, Japánban, Ausztriában, Belgiumban, Dániában, Finnországban, Svédországban, Svájcban és az Egyesült Királyságban 21-26 százalékos, ezzel szemben Irakban, Vietnamban, Moldovában, Azerbajdzsánban, Bangladesben és Örményországban 85-93 százalékos.”

„A szoftverkalózkodás (szleng kifejezés) a szerzői joggal védett szoftver engedély nélküli másolása vagy forgalmazása. Sokan nem ismerik fel vagy elfelejtik, hogy a szoftver megvásárlásakor valójában a használatára vonatkozó licencet vásárolják meg, nem pedig magát a szoftvert.

Ez a licenc határozza meg, hogy hányszor telepítheti a szoftvert, tehát fontos elolvasni. Ha a licenc által engedélyezettnél több másolatot készít a szoftverről, az kalózkodásnak számít.”

[/http://www.bsa.org/country.aspx?sc_lang=hu-HU/](http://www.bsa.org/country.aspx?sc_lang=hu-HU/)

A licencdokumentum egyéb feltételeket is meghatározhat, amiket sokszor figyelmetlenségből, a licenc téves értelmezéséből (pl.: a nyelvi különbségek miatti hibás fordítás) nem tartunk be.

„A szoftverkalózkodás kifejezés számos eltérő tevékenységet ölel fel: programok illegális másolását, szoftverek hamisítását és forgalmazását — de akár csak azt is, ha egy programot közösen használ a barátjával. Fontos megismerni a szoftverkalózkodás különféle módjait — nem csak azért, hogy betarthassa a törvényeket, hanem azért is, hogy megvédhesse önmagát és számítógépét a kockázatoktól.

A kalózkodás megtehető másolással, letöltéssel, megosztással, értékesítéssel vagy több szoftverpéldány személyes vagy munkahelyi számítógépre telepítésével.

OEM-ek és viszonteladók

A szoftver legalitása még akkor sem garantált, ha a lemezen szerepel a „Microsoft” felirat, vagy a szoftvert a számítógépre előtelepítve kapta.

...A hardvergyártók (OEM-ek) személyi számítógépeket állítanak elő. Az OEM-gyártók gyakran rendelkeznek a Microsofttal kötött megállapodással, ami lehetővé teszi számukra az OEM-szoftverek forgalmazását. Az OEM-szoftvereket sohasem szabad a megfelelő számítógép vagy hardvereszköz nélkül forgalmazni.

Helytelen felhasználás: Ha másnak adja ki magát, mint aki ténylegesen.

Bizonyos Microsoft szoftvertermékeket különleges árkedvezményt biztosító licencfeltételekkel gyártanak, árúsítanak és forgalmazznak az oktatási intézmények, számítógépgyártók és más, nagy mennyiségben vásárló ügyfelek részére.

A helytelen felhasználás („mischanneling”) akkor történik, ha az ilyen jellegű szoftvert a különleges licencre nem jogosult más viszonteladóknak vagy felhasználóknak adják tovább.”/
<http://www.microsoft.com/hun/piracy/oem.mspx/>

3.1. A szerzői jog megsértésének büntetőjogi következményei

A jogsértő magatartásokat az Szjt. és a Ptk. mellett az 1999.évi 120. törvénnyel módosított 1978. évi IV tv.(Btk.) is leírja a szoftverrel kapcsolatban (Btk.329§, 329/A, B, C)

Ha **felhasználási jogok megsértése** esetén vagyoni hátránya is keletkezik a jogosultnak – ez általában megtörténik - ekkor a szerzői jogsértés, megvalósítja a **Btk. 329/A. §-ban** megfogalmazott szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének vétségét vagy büntetettét.

Ha tehát művet sajátjaként tünteti fel valaki az csak polgárjogi következményekkel jár, amennyiben nem keletkezik vagyoni hátrány így a jogsértés (94§ (2) bek.-be ütközik

Vagyoni hátrány okozása esetén a cselekményt bitorlásnak nevezik és két évig illetve ha jelentős vagyoni hátrányt okozva vagy üzletszerűen akkor három évig ha különösen nagy vagyoni hátrányt okoz öt évig ha különösen jelentős akkor pedig nyolc évig terjedő

szabadságvesztéssel büntethető

A jelentős vagyoni hátrány ha 2millió Ft-ot meghaladja de az 50 millió Ft-ot nem haladja meg
a különösen nagy vagyoni hátrány 50 millió forintot meghaladó de 500millió Ft-ot nem meghaladó

a különösen jelentős vagyoni hátrány 500millióFt-ot meghaladó vagyoni kár

3.2. A szerzői vagy szerzői jogokhoz kapcsolódó jogok védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszása

A szerzők illetve a jogtulajdonosok a szoftvereket különböző műszaki megoldásokkal is védeni igyekeznek.

Melyek ezek megoldások? Ezek részben fizikai, részben szoftveres megoldások. Ilyen volt például a floppy lemez kilyukasztása, azaz mesterséges hibás szektor létrehozása, amelynek a helyét beírták a telepített programba így a telepítő lemez másolását tették nehezzé, vagy kulcslemezként használták az ilyen lemezeket.

Ez egy műszaki intézkedés, amely az alap informatikai tudással rendelkező felhasználókat megakadályozza a szoftver illegális másolásában. Ez a műszaki intézkedés azonban könnyen kijátszható. Nincs más dolga a szoftverkalóznak, minthogy megkeresse az eredeti lemezen a hibás szektor helyét és a másolaton a lemez FAT táblájában hibásként megjelölni a szektort, ahhoz hogy a műszaki intézkedést kijátssza. Ennek eléréséhez egy programot készít amelyik a nem olvasható szektorokat megkeresi az eredeti telepítő lemezen és a másolaton pedig reprodukálja azokat.

Ha anyagi haszonszerzés a célja és e célból ehhez szükséges berendezést felszerelést készített.

Ha átadja, forgalomba hozza, vagy azzal kereskedik a cselekmény a Btk. 329/B § (1) bekezdésébe ütközik. Ekkor két évig terjedő szabadságvesztéssel pénzbüntetéssel, vagy közérdekű munkával büntetendő.

Ha ezt az ismeretet megosztja másokkal hasonló célzattal akkor az előbbieket szerint rendeli a törvény büntetni.

Az üzletszerűség három évig terjedő büntetést von maga után

Ha valaki egy szoftver licencdokumentumát meghamisítja (egy üzleti szoftvert szabadon terjeszhetőnek állít be) eltávolítja és üzleti haszonszerzés érdekében az vétséget követ el (pl. egy szoftverújság a példányszáma növelése érdekében a mellékelt adathordozóra elhelyezi), amely akár két évig terjedő szabadságvesztéssel is sújtható 329/C. §

3.3. A bitorlás

A **Btk. 329. §** szerint bitorlást követ el aki szándékosan (3) más szellemi alkotását a sajátjaként tünteti fel és ezzel a jogosultnak vagyoni hátrányt okoz., vagy más szellemi alkotásának vagyoni jogainak érvényesülését a díjból vagy haszonból való részesedéshez köti, illetve azt akarja, hogy jogosultként tüntessék fel. Ez utóbbi eset egy gazdálkodó szervezetnél dolgozó személy esetében lehetséges, akinek a munkaköri kötelessége a szellemi termékekkel kapcsolatos ügyintézés. A bitorlás csak szándékosan követhető el. 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető

Az Sztj. nem csak a személyhez fűződő, hanem a vagyoni jogok megsértése esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket is szabályozza mégpedig az Sztj. 9§(1)bekezdése és a 94.§ szerint a szerzői jog személyhez fűződő és vagyoni jogok egysége és a vagyoni jogok kiterjednek az engedélyezési jogokra és díjigényekre is.

Milyen igények érvényesíthetők a peres eljárás során a szerző- illetve jogtulajdonos részéről?

- a szerzői jog megsértésének megállapítása
- a jogsértés abbahagyása és eltiltás a jogsértéstől
- elégtétel(erkölcsi) adása a nyilvánosság (média) biztosításával
- a sérelmes helyzet megszüntetése
- a jogsértést megelőző állapot helyreállítása, valamint a jogsértéshez felhasznált eszköz és anyag, a jogsértés által előállított dolog megsemmisítése, jogsértő mivoltától való megfosztása. Az informatikában a szoftverek illegális többszörözéséhez a jogsértéshez felhasznált eszköz alatt általában számítógépet értünk amely a lebukás esetén elkobzásra, megsemmisítésre kerülhet.
- nem csak az engedély nélküli felhasználás, de a felhasználási engedélyben megszabott

korlátok be nem tartása, az engedély bármely feltételének be nem tartása is jogsértés, és megalapozza a kártérítési igényt.

- a jogsértett fél a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet.

3.3.1.A védjegybitorlás

A védjegybitorlás a bitorlás speciális esete. Védjegybitorlást követ el az aki a védjegyet jogosulatlanul használja. (Vt. 27§ (1)és12 §)

A védjegy jogosultja a bitorlóval szemben a következő polgárjogi igényeket támaszthatja:

- követelheti a védjegybitorlás megtörténtének bírósági megállapítását;
- követelheti a bitorlás abbahagyását, a további jogsértő helyzet abbahagyását
- a bitorló költségére erkölcsi elégtételt, a nyilvánosság előtt
- követelheti a bitorlótól a gazdagodás visszatérítését
- illetve követelheti a bitorláshoz felhasznált eszközök lefoglalását, megsemmisítését
- a kereskedelemről való kivonást

A védjegyek jogszerű felhasználása

A védjegyek szabályszerű használatához a védjegyoltalom jogosultja engedélyt ad a védjegy használatára, díjfizetés ellenében 23. § (1)

Tartalmilag a szerződés szabad. A használati szerződés abban az esetben semmis, ha az a fogyasztók megtevesztését eredményezhetné 23. § (2)

Az szabadalmi, védjegyoltalmi és egyéb oltalmi jogsértésekkel szembeni büntetőjogi szankciókat a **Btk. 329/D. § (1)** a következőképp írja le:

„Aki a jogosultnak törvény, kihirdetett nemzetközi szerződés vagy európai közösségi rendelet alapján fennálló szabadalmi oltalomból, növényfajta-oltalomból, kiegészítő oltalmi tanúsítványból, védjegyoltalomból, földrajzi árujelző-oltalomból, formatervezési mintaoltalomból, használati mintaoltalomból, illetve topográfiaoltalomból eredő jogát az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével megsérti, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

4. A szoftver piaci megjelenése és a versenyjog

4.1 Kockázatok

A szoftver életciklusa során piaci termékké, áruvá válhat, akaratunkkal megegyezően, vagy annak ellenére.

E folyamat során több kockázati tényező is felmerülhet, mivel egy adott piaci szegmensért több szoftverkiadó is versenyt folytat. Ennek során a szoftverkiadók és készítők nem riadnak vissza a tisztességtelen piaci magatartásformáktól sem..

Amennyiben valaki egy szoftvert visszafejt, működésében elemmez azzal a felhasználó üzleti titokhoz is juthat, amely cselekmény még nem feltétlenül ütközik a versenyjogba.

Azonban a VT .4.§(1) tiltja az információ továbbadását

Ha szoftverfejlesztő alkalmazottként dolgozik valaki egy cégnél és átmegegy a konkurens vállalkozáshoz (mert átcsalogatták jobb bérért) ugyanazon tevékenység végzésére, az nagyon könnyen vezethet az üzleti titok tisztességtelen megszerzéséhez,VT. II fejezet 4.§(2). mivel a váltás előtt bizalmi viszonyban állt a munkáltatójával,és természetesen viszi magával a megszerzett ismereteket is.

(Amennyiben a forráskódot is viszi, az természetesen már nemcsak a VT. -be ütközik)

Ennek elkerülése érdekében munkaszerződés keretében szabályozzák a munkavállaló majdani munkavállalását is, a konkurensokhoz való elhelyezkedés, azokkal való bármilyen együttműködés meghatározott ideig tiltott lesz a munkavállaló számára. Ezért a munkáltatójával általában pénzbeni ellenszolgáltatást adhatnak a munkaadók.

4.2 A szoftver kereskedelmi azonosítása és integritása

A tisztességtelen piaci magatartást megvalósíthatjuk pl.: azzal, hogy a szoftverünket olyan névvel nevezzük el,olyan külső megjelenést (logót)adunk amit hasonlíthatnak mások által elkészült már sikeres műhöz

Ez a magatartás a VT 6§.szerint utánzás amit a tv tiltott tevékenységek közé sorol mivel az alkalmas arra, hogy a terméket jobb színben tüntesse fel a szoftver szerzője.

Láthatjuk, hogy az Szjt. és a VT kölcsönösen kiegészítője egymásnak és a szoftverek és adathordozók tekintetében is alkalmazandók.

A versenyjog nemcsak a szoftverfejlesztők érdekeit, de a felhasználók érdekeit is védik.

Az Szjt. védi a szerző művének integritásához való jogát, míg a VT a felhasználónak azt a jogát védi, hogy garantáltan ahhoz az eredeti áruhoz jusson, amit meghirdettek, lényeges tulajdonságaival reklámoztak. Ha ez nem teljesül akkor az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma megvalósul VT 8. § Tilos a gazdasági versenyben az üzletfelek megtévesztése, tilos az áru tulajdonságairól hamisat állítani. A szoftverre is igaz.

4.3 A gazdasági erőfölény

Erőfölénnyel való visszaélés

A VT 21§ rendelkezik a gazdasági erőfölényről mely szerint „a gazdasági erőfölénnyel kapcsolatban a visszaélési elv érvényesül, azaz gazdasági erőfölénnyel rendelkezni nem tilos, azonban az erőfölénnyel visszaélni nem szabad.”

Kevésbé ismert, vagy kezdő szoftverfejlesztők kereskedelmi lehetőségei korlátozottak. Könnyen függő helyzetbe kerülhetnek a szoftvertermékek terjesztőitől, mert nélkülük nehéz lehet a szoftverművek széles körben való megismertetése. A terjesztők igyekeznek olyan feltételeket rákényszeríteni a szerzőkre, ami miatta szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között feltűnően nagy különbség van, vagy indokolatlan előnyt kötnek ki, saját részükre.

A szoftverfejlesztő cégek is visszaélhetnek a gazdasági súlyukkal. Ilyen tevékenység lehet az amikor úgy módosítják az általuk kifejlesztett szoftvert, hogy az ne legyen alkalmas más szoftverrel való együttműködésre. Így igyekeznek másokat kiszorítani a piacról, akadályozni másokat a piacnyerésben. Ilyen magatartás lehet a kizárólagos szerződések kiterjesztése, a szerződéstől elzárkózással vagy az árképzési stratégiák -dömping árak használata. Ezek célja a magasabb profit elérése, avagy nem kívánt szolgáltatás igénybe vételére, vagy hátrányos szerződési feltételek elfogadására kötelezés.

5. Licenc, felhasználói szerződés, típusok

5.1. Licenc

Fontos tisztázni a szó jelentését a szó német és angol nyelv területről került a magyar nyelvbe licence, illetve license alakban. A magyar helyesírási szótár a licenc alakot említi.

1. licenc (kereskedelemben és jogban) amely védjeggyel ellátott, szabadalmazott termék gyártásának, illetve gyártási eljárásának (know-how) megszerzett joga, felhasználására szóló engedélye.

2. licencia. Ugyanaz mint a licenc fent. Régebben kiviteli és behozatali engedélyt is jelölt.

„Azonban ismert okoknál fogva nem mindenki szokta lefordítani az angol/amerikai szavakat, hanem megtartja, sőt elkezdni önkényes jelentéssel használni. Ez történt a license angol/amerikai szó esetében is, ami miatt a licence-t nem főleg engedélynek, a licensing-et, licensed-et nem engedélyezésnek és engedélyezettnek fordították a megfelelő helyeken, hanem jognak, belekeverve ebbe a szerzői jogot (copyright).

A szerzői jog biztosítja az alkotó, vagy a jogtulajdonos részére azt, hogy vagyontárgyként rendelkezzen a saját szoftverével, azaz joga van másolni, terjeszteni, nyilvánosságra hozni illetve erre másokat felhatalmazni, abból újabb műveket készíteni és azokat tovább felhasználni.

Ez a jog akkor keletkezik, amikor a mű megszületik, és nem függ a mű publikálásától. Általában az a szokás, hogy a megfelelő hivatal erről a tényről értesíti a szerzőt, amely a mű eredeti példányát átveszi megőrzésre, hogy jogviták esetén legyen bizonyíték. Magán a művön pedig feltüntetik a jogtulajdonos nevét, és a jogviszony időbeli hatályának kezdőévet.

A szerző bizonyos feltételekkel engedélyt adhat arra, hogy a művét mások használják (to license the use under copyright). Erről szól az adott műre vonatkozó License Agreement, vagyis a licencszerződés (v-ö. a licenc szóval fent). Ez azt írja elő, hogy bár a szerző marad a mű tulajdonosa, bizonyos emberek, például vevők, felhasználók, stb. bizonyos ellenszolgáltatás fejében használhatják a művet, illetve annak másolatait, sokszorosított példányait. E használati engedély azonban általában nem terjed ki a másolás engedélyezésére. Az, hogy minek lehet az ember szerzője, az változó országonként, ahogy a szerzői jog sem

nemzetközi jog, hanem nemzeti. Amerikában például a szerzői (személyhez kötődő) jogok olyan mértékben tágulnak ki, hogy pl. egy film kapcsán „örök időkre” „az egész univerzumban”, „minden jelenleg létező és a jövőben megszülető médiára”, és a filmhez kapcsolódó mindenféle reklámcikkre vonatkozóan fenntartja magának a szerző az őt megillető (egyébként élete végéig plusz hetven évig megkapott) copyright-ot.

Amerikában, de máshol is, erős törekvés van arra, hogy jogokat szerezzenek az emberek szinte mindenben, a névhasználatától kezdve a szennyezési kvótákon át a világűr gyarmatosításáig bezárólag, hogy e furcsa jogok átengedése, engedélyezése révén később könnyű bevételekhez jussanak. Ezzel szemben állnak azok, akik altruista módon inkább meg akarják osztani javaikat, különösen az ismeretüket és tudásukat, amelyet közkinccsként szeretnének látni, és ellenszolgáltatás nélkül adnak engedélyt saját munkáik, alkotásaik felhasználására. Természetesen ez az érdeke az összes ifjú, újítani vágyó nemzedéknek.”

5.2. Felhasználási szerződés

A felhasználási szerződésekkel az Szjt. V fejezete foglalkozik, amelyben meghatározásra kerültek a felhasználási szerződés általános követelményei.

Ezen szerződések szabályai diszpozitívak.

Mit is jelent az hogy egy norma diszpozitív?

A diszpozitív norma az előírt magatartástól eltérést enged, a szerződő felek a jogviszonyukat konkrét érdekeik szerint szabályozhatják

Ez megkönnyítheti a felhasználási szerződések kreálását, nagy szabadságot ad a felek kezébe, ugyanakkor nagy körültekintést is igényel mind a licencadó részéről mind a másik fél részéről..

A felhasználói szerződésbe foglaltak e szabadság miatt változatosak, általában nincs két egyforma felhasználási szerződés. A szoftverek esetében ez nem teljesen igaz. A szoftverek többszörözése meglehetősen egyszerű feladat bármely más mű többszörözéséhez képest (talán csak a fénymásolás fogható hozzá) így a lehetetlennel határos lenne minden felhasználás egyedi jogi szabályozása.

A szoftverek jogtulajdonosai általában nem találkoznak a vásárlókkal, így nem mindig van

módjuk egyénekre szabott felhasználói szerződések megkötésére, ezért általában egyoldalúan megfogalmazottak, kevésbé rugalmasak a szoftverek esetén.

Ennek ellenére mégis készülnek személyre szabott licencdokumentumok ugyanazon szoftvertermékre. Gondoljunk arra, hogy a manapság legelterjedtebb operációs rendszernek több változatához létezik vállalatokra, oktatási intézményekre, és otthoni felhasználáshoz különböző licence. Az otthoni telepítőkészlet egy számítógépre, az oktatási verzió megengedi az oktató iskolai gépén és az otthoni gépén is ugyanazon szoftvert míg a vállalati egyedi licenc szerződés akár a cég bármely számítógépére is engedményezheti a felhasználást, igaz, hogy ilyenkor általában nem örök időkre.

A felhasználási szerződés csak kifejezett kikötés esetén ad kizárólagos jogot. Ekkor csak a jogszerző használhatja fel a művet, a szerző csak akkor marad jogosult a mű felhasználására, engedély adására ha ezt a szerződésben kikötötték.,,43”. § (1)

A felhasználási engedély korlátozható valamely területre, időtartamra, felhasználási módra és a felhasználás meghatározott mértékére.,,43”. § (3)

A felhasználási szerződést - általában - írásba kell foglalni.45. §(1)

A szoftver használata nem engedményezhető harmadik személyre csak akkor ha azt a szerző kifejezetten megengedte.

A felhasználási engedély szervezet megszűnésekor átszáll a jogutódra.46. § (2)

A felhasználási engedély csak kifejezett kikötés esetén terjed ki a mű átdolgozására47. § (1)

5.3.A szoftverlicencek csoportosítása

A szoftverek esetén három licencia nagy csoport különböztethető meg.

- Szabad licencek
- Tulajdonosi, kereskedelmi licencek, zárt licencek
- Köztes licencek

A szabad licencek nem tartalmazzak, vagy csak minimális korlátozást rendelnek a felhasználó részére, szinte mindent megengednek. A szoftvert sok esetben „megközelítőleg” közkincként határozzák meg. Céljuk az ismeretek terjedésének elősegítése anyagi haszonszerzés nem jellemző rájuk. Általában semmiféle garanciát, felelősséget nem vállalnak, A szabad licenc alapján a szabad szoftver kifejezés olyan számítástechnikai dolgokat (általában programokat) jelent, melyek szabadon felhasználhatóak.

A fogalmat a zárt licenc fogalmával kapcsolatban, a szerzői jogilag védett, zárt forráskódú szoftverekkel szemben használjuk, azoktól való megkülönböztetésre.

A szabad szoftver elnevezés a felhasználók jelentős korlátok nélküli szabadságára utal. Ez a szabadság az alábbi négy pontban foglalható össze:

- A felhasználóknak szabad tetszőleges célra, tetszőleges számú számítógépen futtatni a szoftvert, azaz a felhasználást semmi nem korlátozza.
- A felhasználó szabadon másolhatja és terjesztheti, illetve közzéteheti a szoftvert.
- A felhasználó szabadon módosíthatja, testre szabhatja, javíthatja, tökéletesítheti a szoftvert.
- A felhasználó szabadon közzéteheti a szoftver általa módosított verzióját.

(A 3. és 4. pont előfeltétele a forráskód hozzáférhetősége.)

„A Szabad Szoftver Alapítvány (Free Software Foundation) vezeti azon licencek listáját, amely -megfelelnek a fenti elveknek.

„A szabad nem feltétlenül jelent ingyenest: bárki bármennyiért árusíthatja a kérdéses programokat; az egyetlen feltétel, hogy a fenti négy alapjogot garantálja vevői számára. Miért venné meg bárki is? Azért, mert például nem képes azt magának lefordítani, szüksége van kézikönyvre, CD-n vagy DVD-n szeretné a programokat megkapni, vagy mert támogatásra

van szüksége. Az is elképzelhető, hogy valaki egyedi fejlesztést, testreszabást, adott hiba kijavítását, adott funkció beépítését végezteti el pénzért egy programozóval.”/A szerzői jog és a szabad szoftver http://pataky.blogter.hu/155355/a_szerzoi_jog_es_a_szabad_szoftver_i

A tulajdonosi -kereskedelmi vagy más néven zárt licenck kibocsátója az anyagi haszonszerzést tartja szem előtt. Általában részletekbe menő korlátozásokkal vannak teletűzdelve. A saját jogait igen a felhasználók jogait nem tartják szem előtt, azokat minimalizálják.

Általában a felelősségvállalásban sem járnak elől, bár némely szoftvergyártó bizonyosan a saját hibájukból eredő eseményekért alacsony szintű garanciát vállal. Ilyen minimális garancia a szállított szoftver adathordozójának épségi garanciája.

A **köztes licenck** az első kettő között helyezkednek el. Ezek általában valamely irányba diszkriminálnak, valamely felhasználó típusnak szabad valamely másik felhasználónak tiltott az adott szoftver felhasználása. Ezért ezt a licenc típust alkalmazó szoftvereket félig szabad szoftvereknek nevezzük

5.3.1. A szabad licenck főbb típusai:

A közkinck (angolul public domain:nyilvános tartomány) egy szerzői jogi fogalom

Közkinck lehet egy alkotás, akkor, ha annak szerzői jogi védelmi ideje lejárt. Olyan művet, alkotást jelent, amely korlátozás nélkül felhasználható, másolható, vagy átdolgozható

A számítógépi programok esetében nem igen járhatott még le a szerzői jogi védelem, mivel nem nagyon van 70 évnél régebbi számítógépi program. (Az USA-ban ismeretlen szerző esetén vagy, ha más neve alatt kerül közlésre az első közzétételtől számított 95 vagy 120 évig a mű létrehozásától tart a jogvédelem)

Az USA Szjt. 105. szakasza szerint az USA kormánya által készített művek nem kerülhetnek szerzői jogi védelem alá. Ezt jó lenne bevenni a magyar jogba.

Olyan szoftver is lehet közkinccs amelyet a készítőjük azt közkinccsnek nyilvánította.

A közkinccsé nyilvánításnak több problémája is van. Ha „csak úgy” lemondunk a köz javára az nemes gesztus, de nagyon meggondolatlan is lehet. Ha azt mondom, , hogy „Vidd és használd, amire és ahogy akarsz, ajándék!” azzal több problémát is okozhatunk magunknak és másoknak.

- az ajándék visszakövetelhető

- kárfelelősség nem kellően szabályozott, akár perelhető is lehet az ajándékozó esetleg büntetőjogi következményekkel is lehet számolni, (pl.:vírusos program átadása miatt).

Gondoljunk csak arra, hogy egy erőmű egyik informatikusának megtetszik a mi általunk készített programocska, amit az bevisz jóhiszeműen az erőmű vezérlő számítógépére, és megzavarodik a vezérlés tőle. Ugyan nem mi vagyunk a közvetlen felelősök azért, mert zavar keletkezik a rendszerben, de másodrendű vádlottak lehetünk egy közüzem megzavarásában ami akár börtönbüntetéssel járhat Célszerű más típusú licenciát választani.

A közkinccsé tett programnak nincs tulajdonosa (szerzője van!)

Freeware

A Freeware programok minden esetben ingyenes programok, Jellemzőjük a szabad terjesztés felhasználás. A forráskódjuk zárt a közkinccshez képest a szerző bizonyos jogokat fenntart magának. Az ilyen szoftverek nem adhatók el és nem változtathatók meg.

BSD-jellegű licencek –

Nevüket a BSD licencrendszerrel kapták a magyar nyelvű változata elérhető a http://wiki.hup.hu/index.php/BSD_Licenc oldalon

A szerző megtartja a név feltüntetésének a jogát a szoftver későbbi életére is legyen az akár zárt forráskódú is , valamint kijelenti, hogy nem vállal felelősséget a szoftver üzemeltetéséből eredő hibákért. Az ilyen licenccel rendelkező szoftver szabadon felhasználható, terjeszthető tetszőleges számú számítógépen tetszőleges számú felhasználó használhatja egyszerre.

Copyleft licencek: ezen licencek szintén védik a szerző és a majdani felhasználók jogait abból a célból, hogy a szoftver minden változata szabad maradjon

GPL

A Copyleft licencek legfőbb képviselője. Ez alatt a licenc alatt terjesztett programokhoz az engedélyezők széleskörű jogokat biztosítanak az alkotásaikhoz. Ezeket szabadon lehet módosítani terjeszteni azzal a megkötéssel, hogy a módosított változat(ok) is elérhetőnek kell maradniuk a köz számára továbbra is GPL engedély alatt. A GPL megadja azt a rugalmasságot is, hogy ne csak ingyenesen terjeszthessünk egy programot, hanem anyagi hasznot is szerezzünk. Ebben az esetben kötelesek vagyunk megfizetni az eredeti tulajdonos által megadott árat.

Szabad licencek amelyek biztosítják a tartalom szabad felhasználhatóságát.

- A GNU Szabad Dokumentációs Licenc
- BSD Licence
- Creative Commons
- GFDL v1.1
- GPL
- Közkincs :
- LGPL

A Creative Commons (kreatív közvagyon)

A Creative Commons (továbbiakban CC) hivatalosan 2001-ben indult.

Az eredeti Creative Commons licenckészletet a szervezet 2002. december 16-án tette közzé / Célja, hogy minden igényre közérthető, jogilag stabil licencet adjon. Jelenleg a 3.0 verziónál tart. 2008-ban mintegy 130 millió alkotás rendelkezett valamilyen CC licenccel.

A Creative Commons egy nonprofit szervezet, melynek célja az olyan kreatív művek mennyiségének növelése, melyeket mások legálisan felhasználhatnak vagy megoszthatnak

egymással.

A CC licenckek igyekeznek lefedni a szabad licenckek minden irányzatát.

Lehetővé teszi a szerzői jogvédelem (copyright) alá eső művek tulajdonosainak, hogy a védett jogok egy részét a közösségre hagyományozzák, míg más részét megtartsák. Mindezt változatos licenc és szerződés-formákkal segítik, melyek lehetővé teszik például a teljes közkinccsé nyilvánítást éppúgy, mint számos szabad licenccelési formát a nyílt tartalom biztosításához.

A cél a jelenlegi szerzői jogvédelmi törvények problémáinak elkerülése, melyek a tudás megosztását akadályozzák.

Számos licenccet kínál a www-n való publikáláshoz.

„A Creative Commons definiálja a lehetőségek spektrumát a teljes jogi védettség - minden jog fenntartva (C) - és a köztulajdon - nincsen jog fenntartva(pd) - között. A licenckek segítenek abban, hogy a szerzői jogaidat megtartva engedélyezd a munkáid bizonyos felhasználását”/ www.creativecommons.org/

A CC felkínál egy „Alapítók Copyrightja” szerződést (<http://creativecommons.org/projects/founderscopyright/>), amely az Egyesült Államok alkotmányának elveinek és eredeti céljainak megfelelő jogvédelmet biztosít.

Az ez alatt közzétett mű 14 év után közvagyon (public domain) lesz ez meghosszabítható további 14 évre.

Négy alap feltételt nevez meg a licenccdokumentumok létrehozásához

Ezek a feltételek:

„Attribution (by) -szabaddon másolható, terjeszthető, megjelentethető és előadható, illetve módosítható, de csak az eredeti szerző nevének (esetleg álnév) megadásával

Noncommercial (nc) - szabaddon másolható, terjeszthető, megjelentethető és előadható, illetve módosítható, de kizárólag nem kereskedelmi célokra

No Derivative Works (nd, NoDerivs) - szabaddon másolható, terjeszthető, megjelentethető és előadható, de nem módosítható

Share Alike (sa) - szabadon módosítható, és felhasználható más művekben, de azok ugyanazon licenc alatt kell megjelenjenek, mint az eredeti”

E négy feltétel segítségével összesen tizenhat kombinációt lehetséges elkészíteni, de csak tizenegy Creative Commons-licenc létezik, ebből pedig hat tartozik a főbb licencek közé. Az öt hiányzó licenc közül az egyik a semmilyen feltételt nem tartalmazó: ez a public domain-nek (közkincs) felel meg; a további négy pedig az, amelyekben az nd és az sa együtt szerepelne ezek kölcsönösen kizárják egymást.

Feltételek	Jelölés
Attribution (by)	
Attribution (by) + Noncommercial(nc)	
Attribution (by) +No Derivative Works (nd)	
Attribution (by) +Share Alike (sa)	
Attribution (by) +Noncommercial(nc) +No Derivative Works (nd)	
Attribution (by) +Noncommercial(nc) +Share Alike (sa)	

A következő országokban van érvényben: Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, Ausztria, Belgium, Brazília, Finnország, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Japán, Kanada, Németország, Olaszország, Spanyolország, Tajvan

Magyarországon 2008 második felében alakult meg a CC egyesület, de a magyar jogrendszer még nem ismeri el ezt a licenc formát.

<http://creativecommons.org/press-releases/archive/2002/12/>

5.3.2. Köztes licencek és programok

Shareware programok

A shareware licenc alatt megjelentetett programokat a kereskedelmi változatok bemutatására, az azokban rejlő lehetőségek, képességek reklámozására készítik

A terjesztésük hasonló a freeware programokéhoz, ingyenesen beszerezhetők, és szabadon terjeszthetők, hiszen a céljuk a minél szélesebb körben való bemutatása a kereskedelmi változatnak.

A különbség mégis az, hogy a shareware-k használata valamilyen korláthoz kötött, mely korlát feloldása a licencdíj megfizetése esetén teljesülhet.

Három eset lehetséges.

- A regisztráció semmilyen működésbeli változást nem eredményez a program tekintetében.
- A regisztráció után a programba épített korlátok működése megszűnik. Ezt általában regisztrációs kulcsfájl teszi lehetővé.

A regisztráció után egy másik programot kap a regisztráló.

A shareware programok korlátozásai.

Időkorlát

Valamely konkrét dátumig vagy időtartamra használhatók a program, ha az időkorlát letelik a program használatával fel kell hagyni, amennyiben a licencdíjat nem kívánjuk megfizetni.

Bosszantó képernyők (Nagware)

A program futása előtt, annak használatának megkezdését akadályozva hirdetik a regisztráció előnyeit például visszaszámlálással

Számlálók

Sokféle számlálót építhetnek a programokba. Ezek figyelik, hogy hányszor futtattuk ma a programot, hány állománnyal dolgoztunk. Ha meghaladtuk a megengedett limitet akkor a program nem hajlandó tovább működni.

Menüpontok korlátozásai

A programban megtekinthetők a Menüpontok, amik sejtetni engedik a funkciókat, de nem vagy nem mindig működnek.

A mentés korlátozásai (Crippleware)

Nem lehet menteni, vagy csak olyan formában, hogy a mentett munkán ott marad a shareware program nyoma pl.: vízjel egy fotón

Processzor korlát, vagy operációs rendszer korlát.

A program nem képes egy kiszolgálón futni szerver operációs rendszeren, csak egy processzoron működik, amíg a kereskedelmi változat, több processzoros futtatást támogat.

Trial-szoftver licenc

Általában teljesértékű szoftverek, amelyek egy ideig ingyen használhatók. Az engedélyezett időtartam után a további használat csak licenrdíj megfizetése után szabad.

Adware

Átmenetet képez a kereskedelmi és a szabad szoftverek között. Fő tulajdonsága, hogy a használatért cserébe el kell viselnünk különböző reklámok felbukkanását a program használata közben. A program fejlesztője nem a felhasználótól, hanem a reklám terjesztésért kap pénzt. Ezek a programok, általában aktív internet kapcsolatot követelnek meg. Némelyik adware program olyan mint a shareware program, a regisztráció után teljesértékű lesz hirdetések nélkül.

Egyes adware programok veszélyesek lehetnek, mert adatokat gyűjtenek (kémkednek) amit a vírusirtók jeleznek.

Közismert adwarek: Flashget, Burn4Free, AOL Instant Messenger

Abandonware

„Az abandon-ware konkrétan nem szoftverlicenc-típus, hanem a licenc-feltételek megváltozására utal, az ebbe a kategóriába tartozó szoftvereket készítőjük ugyanis átsorolta a kereskedelmi szoftver típusából valamely más kategóriába, leggyakrabban freeware-ré, szabad szoftverre vagy a public domain kategóriába. Erre az átsorolásra általában a megjelenés után öt évvel kerül sor, és tipikusan azokon a területeken jellemző, ahol nagyon gyorsan jelennek meg új fejlesztések (pl.: játékprogramok, de régebbi „klasszikus“ felhasználói programok is). Mivel a szerzőnek a termékből a gyors elavulás miatt ez után az idő után már csak egészen minimális bevétele származik, megfontolandó a program szabaddá tétele, hiszen a felhasználók így teljes értékű ingyenes termékhez jutnak, ami más termékek jogtalan használatára való hajlandóságukat csökkentheti, és a forráskód elérhetővé tételével a kezdő programozók jutnak hatalmas tudásanyaghoz. Sajnos jelenleg még csak kevés cég alkalmazza az abandon-ware intézményét, de egyre több cég foglalkozik ezzel az új elgondolással.”
/Forrás Gross Balázs <http://www.jogiforum.hu/publikaciok/19.1.0/>

„Az internet tele van elhagyottnak gondolt régi játékokkal, amelyek bárki által szabadon letölthetőek- a nevük abandonware. Érdemes vigyázni, sok esetben szűk határmezsgyét képeznek ugyanis a kalózszoftverekkel. Az abandonware név fejez ki biztos jogállást, bármennyire hasonlóan is hangzik az ingyenes programot jelölő freeware vagy a fizetős szoftverek próbaverziójára utaló shareware szóhoz .Az esetek többségében az ilyen játékoknak van jogtulajdonosuk, ugyanúgy védi őket a szerzői jog, mint kiadásuk pillanatában, csupán senki nem fárad azzal, hogy ezt a jogot érvényesítse. Tehát ingyenesen letölthetővé tételük ugyanolyan jogsértő, mint a legfrissebb játékoké. Ezek a szoftverek csupán a piacról hiányoznak, nem védettségük, csupán forgalmazásuk "szünetel". Ugyanez a helyzet a Commodore-ra, vagy a többi nyolcbites korai személyi számítógépre és ősi

konzolokra írott játékkal is, hiszen az Egyesült Államokban az első kiadástól számított 95 évig, hazánkban pedig a szerző halálától számított hetven évig tart a szoftverek jogi védettsége. Lawrence Lessig, a [Creative Commons](#) atyja, az ilyen elfelejtett alkotásokat árva műveknek nevezte el. Lessig javasolta, hogy az ilyen műveket nyilvánítsák közkinccsé, hiszen jogi védelmük senkinek nem hoz pénzt. A javaslatot több alkalommal beterveztették az amerikai törvényhozáshoz, sosem lett belőle törvény.” /forrás <http://www.origo.hu/techbazis/internet/20080114-abandonware-kalozkodas-is-meg-nem-is.html/>

Careware

A Careware egy olyan teresztési modell ami elősegíti a jótékonykodást. Néhány ilyen szoftvert ingyenesen elérhetővé tesznek, a licencszerződésben a szerző javasolja valamely nemes célra való adakozást.

Donationware

olyan engedélyező modell, amely teljesen működő szoftverrel látja el a felhasználót és kér egy adományt, vagy a programozónak vagy nonprofit szervezet részére. Az adomány összegét szintén kikötheti a szerző, vagy azt a szoftver értékének az egyéni észlelései alapján a felhasználó tapintatosságára hagyhatják.

Gyakorlatilag a freeware kategóriához sorolható

5.4. Nyílt forráskód

Jogos igény lehet egy adott szoftver forráskódjának megismerése is. Ezért létrehoztak több olyan licencet is, amelyek hozzáférést engedélyeznek a forráskód megismerésére , hozzáférhetőségére

A nyílt forráskódú licenceket az Open Source Initiative tartja nyilván.

Egy licenc formailag nyílt, ha azt az Open Source Initiative jóváhagyta mint ilyet a Nyílt forrás definíció alapján.

A nyílt forráskód nem csak a forráskódhoz való hozzáférést jelenti. A nyílt forráskódú szoftverek a következő ismertetőket kell megtartani a terjesztés alatt

- 1.Szabad újraelosztás
2. Forráskód csatolása
3. Származtatott munkák engedményezése
4. A szerző integritása a forráskódhoz
5. Nem fogalmazhat meg személyek és csoportok elleni diszkriminációt
6. Nincs diszkrimináció a felhasználási területek tekintetében
7. Az engedélyek mindenkire érvényesek a jogok nem csorbulhatnak a továbbadásnál sem
8. Az engedélynek nem szabad jellemzőnek lenni egy termékre
9. Az engedélynek nem szabad másik szoftvert korlátozni
10. A licencnek technológia-semlegesnek kell lennie

A közkincként terjesztett programok szintén megfelelhetnek ezen követelményeknek, ha a teljes forráskód is elérhető és így jogosultak az OSI szolgáltatási védjegy használatára.

A nyílt forráskódú licencek szabad licenceknek számítanak.

Az OSI 2008-ban az az 1. sz. függelékben található alábbi licenceket ismeri el nyílt forráskódot támogatónak: /forrás <http://www.opensource.org/licenses/>

5.5. Korlátozó intézkedések és „kiskapuk” a licenc szerződésben, „esettanulmányok”

A licenc szerződésben elrejtve, sokszor apró betűkkel láthatunk korlátozásokat, illetve engedélyeket, vagy esetleg a kiskapu abból adódik, hogy kimaradt valami belőlük.

Ilyenek lehetnek:

- 1 Területi és/vagy állampolgársághoz kötött engedélyek vagy korlátozások
- 2 Szervezeti/ágazati engedélyek vagy korlátozások
- 3 Tételesen meg nem tiltott magatartásformák

5.5.1. Területi és/vagy állampolgársághoz kötött engedélyek vagy korlátozások

Ebben az esetben a licenc kibocsátója külön rendelkezik földrajzi területeken élő vagy tartózkodó, illetve államok állampolgárainak felhasználói jogairól, illetve az országok állampolgárai általi átruházás, továbbadás szabályairól.

Ilyen korlátozás rendszeresen megjelenik az USA-ban készített szoftverek licenceiben.

Célja: elzárni a fejlett technológiáktól az USA szerint „rossz” országokat illetve azok állampolgárait. Az USA-ban egyébként szinte kötelező az ilyen jellegű kitétel a licencekben nem is olyan régen Magyarország sem juthatott bizonyos technológiákhoz.

- Pl.: -Nem használható az Észak Koreai állampolgárok részére a Windows
- tilos a szoftvert exportálni (átvinni a határon) Szíriába

5.5.2. Szervezeti/ágazati engedélyek vagy korlátozások

Egyes licencek megtilthatják (engedélyezhetik) adott szektorban való felhasználást. Ezek lehetnek szűkítő, vagy bővítő jellegű engedélyek.

Általában személyes érdekek (pénzügyi, vagy ellenféllel, vetélytársakkal szembeni, stb.) esetleg világnézeti beállítódás húzódnak meg mögötte. Célja hogy ezekkel szemben álló célokat világnézeteket (ne) támogassanak.

Pl.:

- (nem) engedélyezett a katonai célú felhasználás
- nem engedélyezett a felhasználás az fegyveres testületeknek, szervezeteknek
- engedélyezett az oktatási célú felhasználás
- engedélyezett az otthoni felhasználás, stb.

5.5.3. Tételesen meg nem tiltott magatartásformák

Ezek a magatartásformák nem mindig etikusak, de kiskaput jelenhetnek adott korlátozott használatóságú szoftver használatában. Ilyen, ha azt újra letöltik és újratelepítik, vagy a teljes számítógépes szoftverrendszerrel együtt teszik ezt meg.

Pl.: ha az időkorláttal ellátott licencszerződéses program 30 napig használható legálisan a kipróbálás céljából, de a program minden összetevőjét eltávolítjuk és újból telepítjük, ezzel újra 30 napig lehet használni azt. Ez ugyan nem etikus, de sokan élnek vele.

5.6. Projektek a szabad szoftverek terjesztésére

TheOpenDisk (<http://www.theopendisc.com/>)

A projekt 2007-ben indult angol nyelven

- Jó minőségű, nyílt forrású Windows rendszeren használható szoftverek gyűjteményét tartalmazza.
- Első lépésként be szeretné mutatni a nyílt forráskód gazdag világát. Ezen kívül szoftverekhez tartozó bővítményeket, dokumentációt és oktató anyagot tartalmaz. Nyugodtan használhatja a programokat több számítógépen, vagy készíthet másolatokat barátainak. **Ezek szabad szoftverek.**”
- A honlapról CD ISO image fájlt tölthetünk le, amelyet CD íróval CD képmás felírásával lehet CD lemezre írni.
- Az összeállítás nem magyar nyelvű.
- Megtalálhatjuk a honlapon az egyes szoftverek honlapjait is.
- A honlapon megtalálható az **OpenEducationDisc** ami tanároknak és informatikai szakembereknek készült a számítógéppel a segített oktatáshoz

<http://www.theopendisc.com/education/>

GNUWin--Nyitott ablakok (<http://gnuwin.epfl.ch/hu/index.html>)

Bár már 2004 óta nem frissült, de még mindig komplex megoldást ad, mind az oktatás, az államigazgatás mind a gazdasági élet területein a szoftverek kiválasztásában.

A GNUWin célja

- Bemutassa a Szabad Szoftver képességeit Windowson
- Népszerűsítse a Szabad Szoftver fejlesztők munkáját
- Fő célja hogy megkönnyítse a szabad programokra való átállást, mind a felhasználói programok mind az operációs rendszer tekintetében mint amilyenek a linux, vagy a BSD operációs rendszerek, ugyanis ott ezekkel a szoftverekkel találkozhatunk.

3 fő dolog található a honlapjukon

- - „**Szabad szoftverek** gyűjteménye eredeti Szabad Szoftverekből és Nyílt Forráskódú Szoftverekből (Open Source), melynek forráskódja is hozzáférhető
- - Cikkek
- - On-line segítséget és magyarázatot a GNUWin-hez:
- - magyarul is elérhető

Az EDUBUNTU

- Célja az oktatást segítő programok szabad operációs rendszerrel integrált megoldás terjesztése
- Támogatja az iskola előkészítő tevékenységet foglalkoztató programokkal és játékokkal.
- Elérhetők a legjobb oktató szoftverekből
- Segédeszközököt ad a tanárok osztálytermi tevékenységéhez könnyűvé teszi a telepítéseket,

<http://www.edubuntu.org/>

A SULIX

- „A SuliX egy CD-ről használható, teljes értékű számítógépes rendszer. Telepítést nem igényel, a számítógép indítása után azonnal működőképes. Segítségével az iskolai számítástechnika oktatás könnyebb, egyszerűbb, biztonságosabb lehet. Diákok számára ideális segédeszköz a számítástechnika világában.”
- A SuliX linux alapokra épül, ...Speciálisan oktatási feladatok elvégzésére készült, a tanulók órai és otthoni tanulását, felkészülését is szolgálja. Segítségével a számítógéphasználat...azonnali, felfedezésen és felfedeztetésen alapuló, hatékony módszer.

- A SuliX azonban nem csak az oktatónak jó. Eddig a számítástechnika tantárgy kézzel fogható 'tananyaga' legfeljebb egy informatika tankönyv lehetett. Számítástechnikát, szoftvert az iskolából hazavinni? Eddig ezt sem tehette meg a diák egyszerűen, és persze legálisan. ...Emellett a SuliX folyamatosan fejlődik is, frissítések, biztonsági javítások, új verziók jelennek meg, amelyeket természetesen az iskolák azonnal használhatnak.
- A SuliX alkalmas az általános- és középiskolai informatika oktatás teljes tananyagának megtanítására, kiegészülve az ECDL, OKJ vizsgák anyagának ismereteivel is.
”http://www.sulix.hu/hu/show_page.php?op=show&file=sulix.html”

Egyéb GNU licenc alatt terjesztett szoftverek

- http://sourceforge.net/softwaremap/trove_list.php?form_cat=15&discrim=230.1&page=1

A honlapon 2009.05.19-én 133859 bejegyzés található

- <http://www.kmfms.com/alternatives.html>

Egy jó oldal, ahol olvashat a lehetséges alternatívákról, és felfedezheti a szabad szoftverek világát.

7. Dokumentációk

- A HupWiki egy WikiWiki projekt, amelynek célja egy teljes és pontos nyílt tartalmú UNIX/Linux/BSD/szabad szoftver (pontosabban a HUP témaköréhez kapcsolódó) információs háttértár elkészítése. A HupWiki 2004. január 4-én indult, jelenleg több mint másfél ezer szócikk található benne. <http://wiki.hup.hu/index.php/Kezd%C5%91lap>

6. A szoftverek beszerzésének értékelése

„, A következő időszakban egyszerűsödhetnek, átláthatóbbá és értékalapúvá válhatnak a szoftverlicenc-konstrukciók, mivel a vásárlók csak olyan szoftvereket lesznek hajlandók megvásárolni amelyek költségei előre kiszámítható módon tervezhetők.

A nyílt forráskódú szoftverek előretörése felgyorsulhat a közeljövőben, mivel ezek bevezetése a kereskedelmi szoftvereknél lényegesen alacsonyabb kezdeti beruházási költségekkel jár. Nem csak az érett nyílt forráskódú megoldások -operációs rendszerek, adatbázisok vagy az egyre kiforrott üzleti intelligencia (BI) megoldások iránti igény fog növekedni -elsősorban a

vállalatoknál -, de várhatóan az egyelőre jóval kevésbé kiforrott open source üzleti alkalmazások letöltései is növekedni fognak. A kereslet növekedésének legnagyobb nyertesei a nyílt forráskódú szoftverszállítók közül a Novell a Red Hat és a Sun lehetnek -az IDC szerint” /forrás Computerworld 2009.február 10.16. oldal/

A szabad licencek pedig szabadságot adnak a felhasználás során, lehetővé teszik , hogy a szellemi termék szabadon felhasználható legyen a szoftverek licencelése esetén.

Egyes gyártók szoftvereik sikereobb terjesztése érdekében oktatási, kutatási, közhasznú céllal kedvezményes árú de teljes funkciójú szoftvereket forgalmaznak. Ennek a modellnek a nem annyira rejtett célja, hogy ha az oktatás során a szoftverterjesztő szoftvereit használják, akkor, majd a piacon is az ő szoftvereiket fogják szívesebben használni, mert azt tanulták meg használni. Ennek azonban ára van. Emiatt nem nagyon fejlesztenek platformfüggetlen alkalmazásokat mivel a szoftvergyártók is csak ezeken a platformok fejlesztenek. A szabad szoftverek elterjedése emiatt gátolt.

Ezek miatt verseny előnyhöz jutnak a zárt termékeket forgalmazók. Ami felveti a burkolt állami támogatás kérdését is.

A legismertebb szoftvergyártó a Microsoft Magyarországon ilyen kedvezményes támogató programokat működtet, az állam támogatásával

- 1. Közoktatási intézmények – Tisztaszoftver program (<http://www.tisztaszoftver.hu>), Oktatási Open, Oktatási FPP
- 2. Felsőoktatási intézmények – Campus program (<http://www.campus.hu>), Oktatási Open, Oktatási FPP, Oktatási Select
- 3. Felnőtt képzést biztosító intézmények – Oktatási Select (<http://www.fvsz.hu>)

II Fejezet

A fejezettel a céloom az informatika tárgy tanításához kapcsolódó résztananyag kidolgozása. Javaslatot adok a helyi tanterv bővítésére, majd ahhoz igazított konkrét óratervet készítek a témakör tárgyalásához az interneten fellelhető taneszközök segítségével.

Az általam kutatótt és rendszerezett anyag a már korábban részben megszerzett kompetenciák továbbfejlesztéséhez és új kompetenciák megszerzéséhez, kialakításához szükségesek.

Ezek a kompetenciák: az állampolgársági kompetencia és a vállalkozói kompetencia. Ezen kompetenciák fejlesztése a közoktatásban az általános iskolák 5-6 osztályától a 12 évfolyamig tartanak.

Az informatika érettségiken mind az emelt és a közép szinten a Jogi és etikai ismeretek témakörben követelményként lett meghatározva a szerzői jog és etikai vonatkozások alapjainak ismerete Megfogalmazom a tantervből kiemelten a vonatkozó részeket.

7. A tanterv vonatkozásai

Az INFORMATIKA tantervben a 9-12. évfolyam szakközépiskola számára a következőket határozták meg az informatika oktatásában, amelyekből Alább kiemeltem a témakörre vonatkozó szövegrészeket mely szerint az informatika oktatás;

Céljai és feladatai:

„Az információs társadalom az emberi együttélés új módja, ahol az információ hálózatba szervezett előállítása, tárolása, forgalmazása fontos szerepet játszik... Az információ áruvá válik, a, kialakul a globális hálózati gazdaság.

Az interneten az egész emberi kultúra a társadalom minden szférája reprezentálódik... Nevelni kell a tanulókat az információs termékek és szolgáltatások kritikus, etikus és értő befogadására...

Az informatikaoktatás célrendszere összhangban van a Nemzeti alaptantervben is megjelenő kulcskompetenciákkal Ezeket a célokat az életkori sajátosságoknak megfelelően kell értelmezni....Az egyénnek ismernie kell az etikai és jogi vonatkozások alapjait....Az

informatikaoktatás hozzájárul az állampolgársági kompetencia fejlesztéshez...kiemelve az informatika jogi és etikai vonatkozásait Az informatika oktatás elősegíti a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia tudatos fejlesztését is...

Fejlesztési követelmények

A tanuló ismerje meg és tartsa be a számítógépes és az oktatásban előforduló más intelligens informatikai eszközökkel végzendő munka szabályait...tartsa be a program- és adatvédelem szabályait...Tanulmányozza az informatika társadalmi szerepét az információs társadalom főbb jellemzői...Ismerje a programok és adatok használatának jogi és etikai alapjait.”/Magyar Közlöny 2008/20/II/

A témakört a 12. évfolyam Információs társadalom fejezet témaköre óráihoz készítettem el.

Az információs társadalomról témakör meghatározza Az információ(adat, tudás, szabadalom, találmány, szerzői, mű...mint termék, szolgáltatás és áru) tartalmakat

Az etika és jog témakörben tárgyaljuk meg a szoftverek csoportosítását a felhasználói jog szerint. A szellemi termék védelme, felhasználása, publikálási szabályok. A szabad felhasználás köre tartalmakat tárgyaljuk. Belépő tevékenységek a konkrét szoftverek csoportosítása, licencszerződések tanulmányozása szövegértése, a szerzői és szabadalmi jogból idézett szövegek tanulmányozása, megértése.

7.1. Ajánlás a helyi tanterv bővítésére

A helyi tantervbe a 10-12. évfolyamokra a következőt ajánlom adaptálni.:

Milyen típusú, felkészültségű osztályoknak szól a kiegészítés?

Az informatika-jogi alapkompenciákkal rendelkező tanulóknak, különösen a gazdasági szakközépiskolai képzésben tanulóknak.

A megvalósítás feltételei

- A kívánatos az lenne, ha minden tanuló külön számítógép előtt ülhetne.
- A számítógépek legyenek hálózatba kötve és szükséges az internet elérése hiszen az információs társadalom kihívásainak való megfelelést elő kell segítenie az informatika oktatásának.
- Lehetőség szerint a kivetítő használata legyen biztosított
- A kutatási feladatokhoz legyen biztosítva tanórán kívüli számítógépterem használat is.

Fejlesztési feladatok

Az információs társadalom kihívásainak való megfelelés biztosítása. Az önálló képességfejlesztés elősegítése. A

Tananyagtartalom

-információs társadalom

Tevékenységek

A tanulókat hagyjuk, hogy önállóan dolgozzanak a számítógépeken amellet, hogy gondoskodnunk kell a számítógépek védelméről. Adjunk olyan feladatokat is amelyeket, közösen dolgozzanak ki, a tanulók érezzék meg a közös munkavégzés hatékonyság növelő képességét.

Előírt elvárások

A tanulók tudjanak a interneten adatforgalmat bonyolítani, keresni a releváns adatokat kiválasztani, az adatbiztonság fenntartása mellett

Szükséges eszközök, segédletek kiválasztásának elvei

Iskolai könyvtárban szakkönyvek biztosítása..

Kész tankönyv, esetleg saját készítésű jegyzet vagy a szakdolgozatot megszorításokkal és kiegészítésekkel Interneten elérhető dokumentumok; jogszabályok, szabványok, ajánlások.

Szemponatok tanulók teljesítményének értékeléséhez

Amennyiben elegendő biztos működésű számítógép áll rendelkezésre lehetséges a számítógépekkel való feladatmegoldás, számonkérés teszt program segítségével, mivel az informatika a gyakorlati használatra helyezi a hangsúlyt. Mivel a tananyag kiegészítése határterületen fekszik a jogi ismeretekkel, ezért a tananyag kellő alaposággal kell ismertetni és csak ennek figyelembe vételével lehet értékelni.

A feladatok legyenek differenciáltak, könnyebbek, nehezebbek, hogy a különböző sajátságokkal rendelkező diákok érdeklődését fenn lehessen tartani

modul Információs társadalom 3 órában

Fejlesztési feladatok	Témák Tartalmak	Ajánlás a tevékenységhez	Elérhető eredmények
A szerzői, szabadalmi jog megismerése,	Szerzői jog, Szabadalmi jog,	Szoftver licencek tanulmányozása A tulajdoni és a használati jog közötti különbségek tisztázása A jogszerű és jogellenes magatartások megismertetése, a jogszabályok értelmezése	Ismerje meg a szerzői jogokat. Legyen tisztában a felhasználói jogokkal. Szerezzen alapokat a vállalkozóvá váláshoz

	Versenyjog Számvitelijog	Szoftverleltár készítése	Ismerje meg a szoftverek számbavételének szempontjait
		Szoftverforrások bemutatása.	Alkalmazói szoftverek közötti választás elősegítése

7.2 Kérdések és feladatok az órákhoz

Feladatok:

1. kérdés: Melyik törvény szól a szerzői jogról?

1999 évi LXXVI törvény.

2. kérdés Mely szabályok törvények védik a szoftvereket

Ptk., Sztj. VT, Btk. és nemzetközi szerződések

3. kérdés: Mivel kell rendelkezünk a szoftverről, ha jogszerűen akarjuk használni egy programot?

Számla, licencdokumentum

4. kérdés: Mit vásárolunk meg az üzletbe amikor szoftverért fizetünk

A szoftvernek a használati díját

5. kérdés: Le mondhat-e valaki a szerzői jogáról

Nem.

6. kérdés: Mit tehetünk egy programmal amelyre kizárólagos joggal rendelkezünk sorolj fel legalább öt felhasználási módot

Használatba adhatjuk valamilyen licenc alatt

Kérhetünk licencdíjat a használatáért

Lemondhatunk a kizárólagos jogunkról

Futtathatjuk

Bemutathatjuk...

7. kérdés: Mit jelent a licenc fogalma

A licenc (kereskedelemben és jogban) amely védjeggyel ellátott, szabadalmazott termék gyártásának, illetve gyártási eljárásának (know-how) megszerzett joga, felhasználására szóló engedélye.

8. kérdés: Mit jelent az EULA, melyik szoftverhez tartozik, és milyen típusú licencszerződések közé tartozik

Végfelhasználói szerződés

Microsoft Windows XP

Zárt, kereskedelmi

FELADAT : Adott egy szoftver amelyhez a következő licencdokumentum tartozik.

Olvasd el és adj rövid válaszokat a következő kérdésekre.

9. kérdés: Elhelyezhető-e az adott a szoftver az interneten? Ha igen, hogyan?

Igen, elhelyezhető, de az eredeti licencdokumentumot is mellékelni kell

10. kérdés: Ha a szoftver forráskódja elérhető lehetséges-e a továbbfejlesztés után eladhatjuk-e a szoftvert kereskedelmi termékként

A szoftvert eladhatjuk.

11. kérdés Az általunk továbbfejlesztett szoftver esetében terhel-e garanciás kötelezettség bennünket

Nem.

12. kérdés: Módosíthatjuk-e a licencdokumentumot a saját érdekeinknek megfelelően?

Miért?

Nem módosíthatjuk. A licencdokumentum 1. pontja ezt kizárja.

A BSD licenc

Copyright (c) The Regents of the University of California. All rights reserved.

A forrás- és bináris formában történő terjesztés, módosítással, vagy anélkül akkor engedélyezett, ha a következő feltételek teljesülnek:

1. A forráskód terjesztésekor meg kell őrizni a fenti szerzői jogi megjegyzést, ezt a feltétellistát és a következő nyilatkozatot.
2. Bináris formában történő terjesztéskor reprodukálni kell a fenti szerzői jogi megjegyzést, ezt a feltétellistát, a következő nyilatkozatot a dokumentációban, valamint a csomaggal biztosított egyéb anyagokat.
3. Ennek a szoftvernek a szolgáltatásait vagy használatát említő összes hirdetési anyag a következő köszönetnyilvánítást kell, hogy tartalmazza:

Ez a termék a University of California, Berkeley és külső munkatársai által fejlesztett szoftver.

4. Sem az egyetem neve, sem pedig a külső munkatársainak neve előzetes írásbeli engedély nélkül nem használhatók fel a szoftverből származtatott termékek hitelesítésére, vagy reklámozására.

EZT A SZOFTVERT AZ EGYETEM IGAZGATÓTANÁCSÁNAK A TAGJAI ÉS A KÜLSŐ MUNKATÁRSOK ÚGY BIZTOSÍTJÁK, AHOGY VAN, ÉS SEMMILYEN NYÍLT VAGY BURKOLT GARANCIA - BELEÉRTVE, DE NEM ERRE KORLÁTOZVA AZ ELADHATÓSÁGOT VAGY EGY ADOTT CÉLRA VALÓ ALKALMATOSSÁGOT - NEM ÉRVÉNYESÍTHETŐ. AZ EGYETEM IGAZGATÓTANÁCSÁNAK TAGJAI ÉS A KÜLSŐ MUNKATÁRSOK NEM VONHATÓK FELELŐSSÉGRE A SZOFTVER HASZNÁLATÁBÓL EREDŐ SEMMILYEN KÖZVETLEN, KÖZVETETT, VÉLETLENSZERŰ, KÜLÖNLEGES, PÉLDAADÓ VAGY SZÜKSÉGSZERŰ KÁROKÉRT (BELEÉRTVE, DE NEM ERRE KORLÁTOZVA A HELYETTESÍTŐ TERMÉKEK VAGY SZOLGÁLTATÁSOK BESZERZÉSÉT, ÜZEMKIESÉST, ADATVESZTÉST, ELMARADT HASZNOT VAGY ÜZLETMENET MEGSZAKADÁSÁT), BÁRHOGY IS KÖVETKEZETT BE, VALAMINT A FELELŐSSÉG BÁRMILYEN ELMÉLETÉVEL AKÁR SZERZŐDÉSBEN, AKÁR OKOZOTT KÁRBAN (BELEÉRTVE A HANYAGSÁGOT ÉS EGYEBET), AKKOR IS, HA AZ ILYEN KÁR LEHETŐSÉGÉRE FELHÍVTÁK A FIGYELMET.

13. kérdés Mi a végfelhasználói szerződés (EULA). Hol találkozhatunk vele leginkább, és mit tehetünk ekkor?

- végfelhasználói licencszerződés. A telepítések során találkozhatunk vele, az elolvasás után lehetőség van az abban foglaltakat elfogadni, vagy elutasítani. A telepítésben való továbblépés a szerződés elfogadását jelenti.

14.kérdés Mit tartalmaz az EULA

- a szoftver használatára jogosító felhatalmazást
- korlátozhatja a szoftverről a felhasználó által készíthető másolatok számát
- előírhatja, hogy a szoftver frissíthető-e vagy a korábbi verziók használhatók-e
- a hálózatok használatával kapcsolatos jogokat is előírhatja
- garancia feltételeket

15. kérdés Mikor készíthetünk másolatot a szoftverről

Ha több licencet vásárolunk, biztonsági másolat készítésekor

16. kérdés Csoportosítsd a szoftvereket a felhasználó joga szempontjából Mit engednek meg.

Szabad szoftverek

Freeware

Shareware

Félig szabad szoftverek

Kereskedelmi szoftverek

17. kérdés Mit jelent az adware program és melyik típusú szoftverek közé sorolható és miért?

Olyan program amelyben a legális használat fejében el kell viselni a szoftveralkotó által beépített reklámok megjelenését Ezek a programok általában élő internetkapcsolatot igényelnek. Némelyik adware program olyan mint a shareware program, a regisztráció után teljes értékű lesz hirdetések nélkül.

Némelyik adware program veszélyes lehet, mert adatokat gyűjt (kémkedik) amit a vírusirtók jeleznek.

18. kérdés: Mire való a shareware

A szoftvergyártók a szoftvereket bemutató verziókat készítenek, amellyel reklámozzák a terméküket és a megvásárlásukra ösztönöznek.

19. kérdés: Mi a legfőbb különbség a freeware és a szabad (free) szoftver között

A free szoftvernek megismerhető a forráskódja

20. kérdés: Milyen korlátozások találhatók a shareware programok felhasználásában

Időkorlát

funkciók elérhetetlensége

hardver korlát csak 1 processzoron fut

bosszantó képernyő

operációs rendszer korlát...

8. Óraterv

Számítástechnika

Készítette: Marczis István

Tanítás helye: gimnázium, szakközépiskola

Tanítás ideje:

Osztály: 12 o

Óraszám:

Tanít:

Óra típusa: gyakorlat

Módszerek: önálló megfigyeltetés tanári magyarázat, frontális munka, csoportmunka, önálló feladat, megbeszélés

Téma: a szoftverlicenck

Oktatási cél: a licenck értelmzési képességének fejlesztése

Nevelési cél: értelmi, és szociális nevelés az állampolgári kompetencia fejlesztése

Nevelési módszerek: gyakoroltatás ellenőrzés

Szemléltető eszközök: (digitális) tábla, számítógépek, internet.

Az óra mozzanatai	
Szervezési feladatok	1 perc
Bevezetés	4 perc
Az új anyag gyakoroltatása	38 perc
Összefoglalás	2 perc

Idő	Óra mozzanatai		Megjegyzések
	Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	
1 perc	Adminisztráció	Köszönés, hetesek jelentése	Rendtartó intézkedések
4 perc	Vegyétek elő a füzeteket. (a számítógépek lehetőleg már bekapcsolt állapotban legyenek) Mivel is foglalkoztunk az elmúlt órán ? a szerzői jogról, a szabadalmakról és a főbb licenc típusokról tanultunk.	Frontális osztálymunka	Ismétlés, frontális tanári kérdés

	<p>Mi a különbség egy szoftver és egy porszívó vásárlásakor?</p> <p>Az egyiknél tulajdonjogot, a másikonál (általában) használati jogot szerzünk</p> <p>Mi a licenc?</p> <hr/> <p>Milyen főbb szoftverlicenctípusokat ismertek?</p> <p>Kereskedelmi, shareware, freeware, szabad szoftver</p> <p>Mi a különbség a freeware-e és a free (szoftver között?)</p> <p>Miért fontos elolvasni a licenc szerződést?</p> <hr/> <p>Most a gyakorlatban fogunk megismerkedni a főbb szoftver licencekkel. Tanulmányozni fogunk három licencc-dokumentumot.</p>		<p>Az órai célkitűzés megtörténik</p>
1 perc		Az óra számának dátumának és címének bevezetése a füzetbe	Amit le kell írniuk: óra sorszáma; az óra címe; Szoftverlicenck 2 rész
1 perc	A munkához Három részre osztjuk az osztály tanulóit /esetleg kis csoportokat alakítunk/		A csoportmunka során legyünk tekintettel a tanulók képességeire a gyengébbeknek a rövidebb terjedelmű licencc-dokumentumok értelmezését adjuk, a sikerélmény biztosításához. A licencc-dokumentumok fájll

	<p>Kap mindenki három licenc dokumentumot.</p> <p>Ezeket fogjuk értelmezni.</p> <p>Az első csoport tagjai nyissák meg az „Asztalon” az elso_licenc.doc fájlt.</p> <p>A második csoport tagjai nyissák meg az „Asztalon” a masodik_licenc.doc fájlt.</p> <p>A harmadik csoport tagjai pedig az „Asztalon” a harmadik_licenc.doc fájlt</p> <p>Olvassátok el figyelmesen pontonként haladva és közben válaszoljatok a kérdésekre amelyek a következők.</p> <p>Miről szólnak az egyes pontok? Mit engedélyez a szoftverlicenc? Mit tilt? Kell e- fizetni a szoftverért és mennyit?</p> <p>Hány számítógépre telepíthetjük fel,</p> <p>Az utolsó pontban mi</p>	<p>A tanulók megkeresik és megnyitják a licenceket</p> <p>A tanulók közösen megbeszéljük az olvasott szöveget közösen</p>	<p>formátumban a számítógépen legyenek elhelyezve. A licenc-dokumentumok általunk összeollózottak „preparáltak” legyenek, a licenc leírás belül lehetőleg tagolt , pontokba szedett legyen esetleg a pontok különböző színekkel legyenek kiemelve)</p> <p>A kérdéseket vetítsük ki projektoron, digitális táblán, esetleg írjuk fel a hagyományos táblára vagy osszuk ki kérdőíven</p>
--	---	---	--

	<p>olvasható? Mit vállal és mit tagad meg a szoftvergyártó az utolsó pontban?</p> <p>Írjátok le a válaszokat a füzetetekbe!</p>	<p>értelmezik és leírják a válaszokat a füzetükbe, vagy a kiosztott kérdőívben</p>	
5 perc	<p>A kérdésekre adott válaszokat beszéljük meg!</p> <p>Kezdjük az első csoporttal</p> <p>Miről szólnak az egyes pontok?</p> <p>Milyen típusú a szoftver licence?</p> <p>Kereskedelmi, zárt licenc.</p> <p>Mit engedélyez a szoftverlicenc?</p> <p>Engedélyezi a szoftvergyártó, hogy egy számítógépre telepítsük fel a szoftvert.</p> <p>Mit tilt?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egynél több számítógépre telepíteni a szoftvert - Nem engedélyezett a szoftver katonai célú felhasználása. - A szoftvert nem lehet Magyarországon területén kívül használni! 	<p>Az első csoport tagjai válaszolnak...</p>	<p>Az első licenc.doc - ot vetítjük ki! /2.sz.függelék/</p> <p>A kérdésre adott válaszokat, ha szükséges pontosítsuk! Használjunk lehetőleg jogi szempontból helyes, de közérthető megfogalmazásokat.</p> <p>Törekedjünk arra, hogy mindenkire jusson egy-egy kérdés, és válasz.</p>

	<p>Kell e- fizetni a szoftverért és mennyit?</p> <hr/> <p>Igen meg kell fizetni a licencdíjat gépenként. A licencdíj 5 db licenc alatt licencenként 8000Ft 5-20 db licencig 5000 Ft e fölött licencenként 2500 Ft</p> <p>Hány számítógépre telepíthetjük fel-,</p> <hr/> <p>licencenként egy számítógépre lehet feltelepíteni</p> <p>Az utolsó pontban mi olvasható?</p> <hr/> <p>A garanciás feltételek</p> <p>Mit vállal és mit tagad meg a szoftvergyártó az utolsó pontban?</p> <hr/> <p>Vállalja a garanciát a szoftver telepítő adathordozójának megsérülése esetén annak cseréjét a vásárlástól számított 5 évig illetve a szoftver regisztrációja esetén az interneten keresztüli hozzáférést a telepítő fájlhoz</p> <p>Megtagadja a szoftver használatából eredő károk megtérítését.</p>		
5 perc	<p>Nézzük a második csoportot!</p> <p>Miről szólnak az egyes pontok?</p>	A második csoport tagjai válaszolnak	Az <code>masodik_licenc.doc</code> -ot vetítsük ki! /3.sz.függelék/

<p>Milyen típusú a szoftver licence?</p>		
<p>Shareware.</p>		
<p>Mit engedélyez a szoftverlicenc?</p>		<p>A kérdésre adott válaszokat, ha szükséges pontosítsuk! Használjunk lehetőleg jogi szempontból helyes, de közérthető megfogalmazásokat.</p>
<p>Engedélyezi a szoftvergyártó, hogy egy számítógépre telepítsük fel a szoftvert kipróbálásra</p>		<p>Törekedjünk arra, hogy mindenkire jusson egy-egy kérdés, és válasz.</p>
<p>Mit tilt?</p>		
<p>- Egynél több számítógépre telepíteni a szoftvert - Nem használhatjuk a programot 15 napnál tovább csak ha regisztráljuk. - A szoftver nem otthoni használatát</p>		
<p>Kell e- fizetni a szoftverért és mennyit?</p>		
<p>Nem. DE! Igen meg kell fizetni a licencdíjat gépenként. De csak ha a szoftvert 15 napnál tovább szeretnénk használni A licencdíj 3000Ft licencenként</p>		
<p>Hány számítógépre telepíthetjük fel,</p>		
<p>licencenként egy számítógépre lehet feltelepíteni</p>		
<p>Az utolsó pontban mi olvasható?</p>		
<p>A garanciás feltételek</p>		

	<p>Mit vállal és mit tagad meg a szoftvergyártó az utolsó pontban?</p> <hr/> <p>Vállalja a garanciát a szoftver telepítő adathordozójának megsérülése esetén annak cseréjét a vásárlástól számított 5 évig illetve a szoftver regisztrációja esetén az interneten keresztüli hozzáférést a telepítő fájlokhoz</p> <p>Megtagadja a szoftver használatából eredő károk megtérítését</p>		
5 perc	<p>Nézzük a harmadik csoportot!</p> <p>Miről szólnak az egyes pontok?</p> <p>Milyen típusú a szoftver licence?</p> <hr/> <p>Free - Szabad szoftver.</p> <p>Mit engedélyez a szoftverlicenc?</p> <hr/> <p>Engedélyezi a szoftvergyártó, hogy egy tetszőleges számú gépre telepítsük a szoftvert. A forráskódot elérjük és kedvünk szerint továbbfejlesszük, kereskedjünk, vele.</p> <p>Mit tilt?</p> <hr/> <p>Nem tilt meg semmit</p>	A harmadik csoport tagjai válaszolnak	<p>Az harmadik_licenc.doc-ot vetítsük ki! 4.sz.függelék</p> <p>A kérdésre adott válaszokat, ha szükséges pontosítsuk! Használjunk lehetőleg jogi szempontból helyes, de közérthető megfogalmazásokat.</p> <p>Törekedjünk arra, hogy mindenkire jusson egy-egy kérdés, és válasz.</p>

	<p>Kell e- fizetni a szoftverért és mennyit?</p> <hr/> <p>Nem.</p> <p>Hány számítógépre telepíthetjük fel-,</p> <hr/> <p>tetszőleges számú számítógépre</p> <p>Az utolsó pontban mi olvasható?</p> <hr/> <p>A garanciás feltételek</p> <p>Mit vállal és mit tagad meg a szoftvergyártó az utolsó pontban?</p> <hr/> <p>Vállalja a garanciát azért, hogy a szoftver szabad szoftver.</p> <p>Megtagadja a szoftver használatából eredő károk megtérítését</p>		
21 perc	<p>Mindenki nyissa meg az internet böngészőjét.</p> <p>Ki ismer valamilyen freeware vagy shareware programot amit le lehet tölteni az internetről? Hogyan kereshetjük meg az interneten a letöltés helyét?</p> <p>Internetes kereső programmal pl.: google</p> <p><u>Feladat</u> Látogassátok meg a www.google.com webhelyet!</p>	<p>A tanulók egyéni munkát végeznek é követik a tanár instrukcióit.</p>	<p>A böngésző képét vetítsük ki!</p> <p>Írjuk be a böngésző címsorába: www.google.com</p> <p>Figyeljünk a lemaradó tanulókra ha kell segítsünk.</p>

<p>Válasszunk egy letöltendő programot pl. tesztelek,. xnview..</p> <p>Keressük meg a letöltés helyét! Írjuk a be a kereső mezőbe a keresést tesztelek+letölt</p> <p>Ha megjelennek a találatok válasszuk ki az első találatot</p> <p>Kattintsunk rá!</p> <p>Elemezzük a letöltés oldalát!</p> <p>Milyen licenctípus szerepel a program leírásában?</p> <hr/> <p>freeware</p> <p>Keressetek jogi nyilatkozatot az oldalon a felelősségvállalással kapcsolatban!</p> <hr/> <p>A szerző nem vállal a használatból eredő károkért felelősséget</p> <p><u>Feladat</u> Térjünk vissza a www.google.com oldalra, ott pedig keressük meg az xnview program letöltési oldalát Írjuk a be a kereső mezőbe a keresést xnview+letölt</p>	<p>A tanulók a tanár instrukcióit.</p>	<p>(célszerű magyar nyelvű licenc-dokumentummal rendelkező programot választani!)</p> <p>Lásd a 5.sz. függelék 1.képét</p> <p>Lásd a 2 és 3. képet</p> <p>Lásd a 2 és 3. képet</p>
---	--	--

	<p>Ha megjelennek a találatok válasszuk ki az első találatot</p> <p>Kattintsunk rá!</p> <p>Elemezzük a letöltés oldalát!</p> <p>Milyen licenctípus szerepel a program leírásában?</p> <hr/> <p>freeware</p> <p>Keressetek jogi nyilatkozatot az oldalon a felelősségvállalással kapcsolatban!</p> <p>Mit mond a letöltési webhely a program kiadói leírásával kapcsolatban?</p> <hr/> <p>Nem vállalja a felelősséget a kiadói leírásban szereplő kijelentésekre. Melyek ezek a kijelentések ?</p> <hr/> <p>A szerző neve, a licenc típusa...</p> <p>Mit gondoltok mit kell tenni hogy biztosak legyünk a letöltés után a jogszerű telepítéshez?</p> <hr/> <p>Ellenőrizni, hogy valóban freeware-e a program Ezért célszerű a gyártó honlapját felkeresni, vagy a telepítéskor ellenőrizni a licenc feltételeket,.</p>		
--	---	--	--

	<p>Tartalék feladatok:</p> <p>A tanár szóbeli kérdéseket tesz fel a témakörből</p>	<p>A diákok választ adnak a kérdésekre</p>	<p>A kérdésre adott válaszokat, ha szükséges pontosítsuk! Használjunk lehetőleg jogi szempontból helyes, de közérthető megfogalmazásokat.</p> <p>Törekedjünk arra, hogy mindenkire jusson egy-egy kérdés, és válasz.</p>
2 perc	Tananyag összefoglalása,zárás		

Összefoglalás

Dolgozatomban a szoftverek alkalmazásának jogi hátterével foglalkoztam. Megvizsgáltam a különböző jogszabályok szabványok vonatkozásait a szoftverlicencek tekintetében, és azokat rendszerbe foglalva összefüggéseikben vizsgáltam és értelmeztem. Kitekintést adtam a külföldi szakirodalomban fellelhető jogforrások, és értelmezések esetén is.

Így vizsgáltam a szoftver védelmét a Polgári Törvénykönyv, Szabadalmi és védjegy oltalmak valamint a Szerzői Jog tekintetében.

Ismertettem a szoftverek jogszerű felhasználási -jogszerű és nem jogszerű- módjait.

A dolgozatomban meghatározásra kerültek a nem jogszerű használatból eredő jogkövetkezmények, szankciók.

A diplomamunkámban foglalkoztam a használatból eredő egyéb jogi vonatkozásokkal is.

Felsorolásra kerültek a jogszerű használatához szükséges dokumentációk így a Számviteli Törvény által meghatározott szoftvernyilvántartás - szoftverleltár kötelezettségével is a jogi személyek tekintetében.

Vizsgáltam a szoftver piacon való megjelenésének kockázatait és annak a Verseny Törvényi vonatkozásait.

A dolgozatomban értelmezésre került a licenc fogalma, a különböző licenctípusokat csoportosítottam, sajátosságaikkal jellemezve, bemutattam azok, forrásait.

Dolgozatom második fejezetének kidolgozásával szeretném elősegíteni az informatika oktatásában a licencek helyes értelmezését, és megismertetni a jogkövető és etikus magatartásformákat, ezáltal az Érettségire, és a gazdasági életben való részvételre felkészíteni. Ismertettem a tanterv vonatkozásait a célokat, a fejlesztési követelményeket. Ajánlást adok a helyi tanterv bővítésére, felsorolom a megvalósítás feltételeit, fejlesztési feladatokat,

tananyagtartalmat, tevékenységeket, előírt elvárásokat, a szükséges eszközöket, és értékelés szempontjait.

Összeállítottam az órákhoz egy kérdéssort, valamint elkészítettem egy óratervet a szoftverlicenckek értelmezésének gyakorlatáról és a függelékben mellékeltem hozzá segédanyagokat is.

Véleményem szerint a tanulók témakörrel való megismertetése legalább olyan fontos, mint a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatás, vagy a jogosítvány megszerzéséhez vezető kresz oktatás. Lehet számítógépet használni, vezetői engedély nélkül is, de fontos, hogy betartsuk a felhasználás szabályait - legyenek azok az etika vagy jogszabály által meghatározva .

FÜGGELÉK

(<http://www.opensource.org/licenses/>)

- Academic Free License 3.0 (AFL 3.0)
- Affero GNU Public License
- Adaptive Public License
- Apache Software License
- Apache License, 2.0
- Apple Public Source License
- Artistic license
- Artistic license 2.0
- Attribution Assurance Licenses
- iNew and Simplified BSD licenses
- Boost Software License (BSL1.0)
- Computer Associates Trusted Open Source License 1.1
- Common Development and Distribution License
- Common Public Attribution License 1.0 (CPAL)
- Common Public License 1.0
- CUA Office Public License Version 1.0
- EU DataGrid Software License
- Eclipse Public License
- Educational Community License, Version 2.0
- Eiffel Forum License
- Eiffel Forum License V2.0
- Entessa Public License
- Fair License
- Framework License
- GNU General Public License (GPL)
- GNU General Public License version 3.0 (GPLv3)

- GNU Library or "Lesser" General Public License (LGPL)
- GNU Library or "Lesser" General Public License version 3.0 (LGPLv3)
- Historical Permission Notice and Disclaimer
- IBM Public License
- Intel Open Source License
- ISC License
- Jabber Open Source License
- Lucent Public License (Plan9)
- Lucent Public License Version 1.02
- Microsoft Public License (Ms-PL)
- Microsoft Reciprocal License (Ms-RL)
- MIT license
- MITRE Collaborative Virtual Workspace License (CVW License)
- Motosoto License
- Mozilla Public License 1.0 (MPL)
- Mozilla Public License 1.1 (MPL)
- Multics License
- NASA Open Source Agreement 1.3
- NTP License
- Naumen Public License
- Nethack General Public License
- Nokia Open Source License
- Non-Profit Open Software License 3.0 (Non-Profit OSL 3.0)
- OCLC Research Public License 2.0
- Open Group Test Suite License
- Open Software License 3.0 (OSL 3.0)
- PHP License
- Python license (CNRI Python License)
- Python Software Foundation License

- Qt Public License (QPL)
- RealNetworks Public Source License V1.0
- Reciprocal Public License
- Reciprocal Public License 1.5 (RPL1.5)
- Ricoh Source Code Public License
- Simple Public License 2.0
- Sleepycat License
- Sun Industry Standards Source License (SISSL)
- Sun Public License
- Sybase Open Watcom Public License 1.0
- University of Illinois/NCSA Open Source License
- Vovida Software License v. 1.0
- W3C License
- wxWindows Library License
- X.Net License
- Zope Public License
- zlib/libpng license

LICENC MEGÁLLAPODÁS

1.FONTOS MEGJEGYZÉS: Figyelmesen olvassa el a Licenc Megállapodást a mellékelt program(ok) használatát megelőzően. A Magyarországon vásárolt programo(kat) kizárólag az itt megállapított feltételekkel és kikötésekkel használhatja. Amennyiben nem ért egyet ezekkel a feltételekkel NEM HASZNÁLHATJA A PROGRAMO(KA)T.

Az adathordozó felbontásával, illetve a program(ok)bármilyenű használatával ön elismeri, hogy elolvasta megértette a "Megállapodás" feltételeit és azokkal egyetért.

Amennyiben a feltételekkel nem ért egyet a felbontatlan csomagot (és az abban található összes terméket,beleértve a Dokumentációt is) haladéktalanul jutassa vissza az adásvételi elismervénnyel, vagy bármely a vásárlást igazoló dokumentumnak együtt 30 napon belül ahhoz a kereskedelmi egységhez ahol Ön a terméket vásárolta és kérje a vételár visszafizetését. EZ LICENC NEM ADÁSVÉTEL

2. LICENC

Ön a programot (és a kísérő dokumentációt) kizárólag belső célokra használhatja, alkalmazottaival, ügynökeivel és szerződő feleivel együtt. A program minden egyes példánya csak azon a gépen, azon a gépen futó operációs rendszeren, és annyi számú CPU-val (amennyiben értelmezhető) használható amennyire a Programot licencelte, ahogy azt a megrendelő tartalmazza.

3. MÁSOLÁS ÉS EGYÉB KORLÁTOZÁSOK

ön a programot nem másolhatja, kivéve az egyes Programokról való ésszerű számú biztonsági másolat(ok) elkészítését, kizárólag az inaktív háttér (backup) számára, vagy archív célokra. Ön nem fejtheti vissza, nem módosíthatja, nem bonthatja elemeire aq programot (kivéve az olyan esetet amelyet törvény tesz lehetővé).

4. SZERZŐI ÉS TULAJDONJOG

A program és dokumentáció és annak minden másolata a PROGRAMMER ZRT tulajdonát képezi, szerzői jogi és/vagy kereskedelmi titoktartási törvény védi azokat, valamint nemzetközi szerződési rendelkezések.

Az ön birtokában mindössze a Program Használatának NEM KIZÁRÓLAGOS joga va, ahogy az ebben foglaltak szerint megengedett, Ön nem szerezhetsz semmilyen tulajdonjogot a programban.

5. TÁMOGATÁS (support)

Ez a megállapodás feljogosítja önt a regisztrációs ív kitöltése és visszajuttatása után követő 180 napig Önt support támogatásra.

6. GARANCIA FELTÉTELEK

A PROGRAMMER ZRT licencadói nem kötelezhetőek közvetlen kártérítésre. A PROGRAMMER ZRT nem kötelezhető adatvesztésből vagy adatok pontatlanságából eredő kár, elmaradt haszon, és semmilyen következményes kár megtérítésére.

7. NAGY KOCKÁZATTAL JÁRÓ TEVÉKENYSÉGEK

A program nem hibatűrő. Nem használható nukleáris létesítmények on-line vezérlésében, repülőgépek navigálásában, légi kommunikációs rendszerekben, légi irányításban, életfunkciókat közvetlen fenntartó berendezésekben és fegyverekben való felhasználásra, illetve ahol a Program meghibásodása közvetlenül halált, személyi sérülést, vagy súlyos fizikai, környezeti károkat okozhat.

8. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A jelen szerződések tekintetében a MAGYAR törvények az irányadók.

Ha jelen szerződéssel kapcsolatban kérdése van az alábbi címre írjon:

PROGRAMMER ZRT 12001 KUKUTYIN PROGRAMOZÓ KÖZ 1.

masodik_licenc.doc

„ • A **WinRAR egy kiváló tömörítő program**. Teljes támogatást nyújt a **RAR** és a **ZIP** fájlok kezelésére, képes kibontani a **7Z, ACE, ARJ, BZ2, CAB, GZ, ISO, JAR, LZH, TAR, UUE, Z** fájlokat. A WinRAR jellemzői: erős tömörítés, kötetelés, titkosítás, önkitömörítő modulok, biztonsági másolatok készítése.

• A **WinRAR shareware**. Bárki szabadon kipróbálhatja 40 napig. Ezt követően, vagy előbb, ha folytatni kívánja A WinRAR használatát, akkor regisztrálnia kell.

• **Nincs további licenszdíj**, eltekintve a regisztráció díjától, ami a RAR archívumok, kötetek, önkitömörítő archívumok vagy önkitömörítő kötetek létrehozásához és forgalmazásához kapcsolódik. A jogszerűen regisztrált tulajdonosok saját RAR példányaikat használhatják archívumok és önkitömörítő archívumok készítésére és azok forgalmazására további RAR tiszteletdíj felszámítása nélkül.

A WinRAR disztribúciójának jogállása "ahogy van". Semmiféle garancia nem várható és nem érvényesíthető. A program csak saját felelősségre használható. Sem a szerző, sem az értékesítők nem vonhatók felelősségre adatvesztés, károsodás, bevételkiesés és egyéb hasonló veszteségek esetén - a program helyes vagy helytelen használatával kapcsolatban.

„ /a WinRar licenc dokumentuma/

Gyula's Navigator

Végfelhasználói licencszerződés

Jelen szerződés a „Gyula's Navigator” szoftver (továbbiakban mint SZOFTVER) szerzője, a Wanari Kft., és Ön, mint természetes vagy jogi személy, (továbbiakban mint Felhasználó) között jött létre.

A SZOFTVER telepítése és használata ezen szerződés elfogadását jelenti.

A SZOFTVERT szerzői jogi törvények, nemzetközi szerződések, valamint a szellemi termékek védelmére vonatkozó törvények és szerződések védik. A Felhasználó a SZOFTVERRE nem kizárólagos, nem átruházható használati jogot (licenc) kap, a SZOFTVER a tulajdonába nem kerül.

A SZOFTVER magán és oktatási célú használata ingyenes, szabadon terjeszthető. Üzleti célú felhasználásra 5 db SZOFTVER licenc 6000 Ft-ba kerül. Egyéni vállalkozók ill. 2-nél kevesebb főt alkalmazó cégek, valamint állami tulajdonú egészségügyi intézmények részére a SZOFTVER használata ingyenes.

LICENC

Jelen licencszerződés a következő jogokkal ruházza fel:

- SZOFTVER. Felhasználó jogosult a SZOFTVER egy példányát, illetve a SZOFTVER helyett annak egy azonos operációs rendszerre készült bármely korábbi verzióját a Felhasználó telephelyén használatban lévő számítógépre, munkaállomásra, terminálra, hordozható számítógépre, (továbbiakban számítógép) telepíteni és azon használni.
- Tárolás/Hálózati felhasználás. A felhasználó arra is jogosult, hogy a SZOFTVER egy példányát egy tárolóegységen, például egy hálózati kiszolgálón tárolja vagy oda telepítse, ha a tárolóegység csak arra szolgál, hogy a SZOFTVERT arra telepítse vagy onnan futtassa, mindazonáltal minden egyes számítógéphez, amelyről vagy amelyen a SZOFTVERT a hálózatról telepíti, használja, megjeleníti vagy ahhoz hozzáfér, külön

licencet kell beszereznie. A SZOFTVERRE vonatkozó licenc különböző számítógépeken egyidejűleg nem használható, több számítógép között nem osztható meg.

Jogfenntartás. Az összes, jelen szerződésben kifejezetten át nem engedett jogot a Wanari Kft. fenntartja.

EGYÉB JOGOK ÉS KORLÁTOZÁSOK

- Átdolgozás és visszafejtés. A SZOFTVERT tilos átdolgozni, és visszafejteni.
- Alkotórészek szétválasztása. A SZOFTVER licence a termékre, mint egységes egésze vonatkozik. Alkotórészei nem választhatók szét.
- Bérlet. A SZOFTVER sem bérbe, sem lízingbe nem adható.
- A SZOFTVER átruházása. Sem a SZOFTVER sem annak licence nem átruházható.
- A szerződés felmondása. A szerző, ha ezzel egyéb jogokat nem sért, felmondhatja jelen licencszerződést, amennyiben a Felhasználó nem tartja be jelen licencszerződés rendelkezéseit és feltételeit. Ilyen esetben a Felhasználó köteles megsemmisíteni a SZOFTVERT és annak valamennyi alkotóelemét.

SZERZŐI JOG (COPYRIGHT)

A SZOFTVER készítéséhez felhasznált eszközöknek a szerző jogos használója. A SZOFTVERT szerzői jogi (copyright) jogszabályok és nemzetközi szerződések rendelkezései védik. Ennek megfelelően a Felhasználónak úgy kell kezelnie a SZOFTVERT, mint minden más, a szerzői jog által védett terméket, kivéve azt, hogy a SZOFTVERT több számítógépre is telepítheti.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

Amennyiben jelen szerződéssel kapcsolatban bármilyen kérdése lenne vagy valamilyen más okból kapcsolatba kíván lépni a szerzővel, a SZOFTVER-ben talál utalást a szerző elérhetőségére.

AZ OKOZOTT KÁROKÉRT VALÓ FELELŐSSÉG KIZÁRÁSA.

A HATÁLYOS JOGSZABÁLYOK KERETEI KÖZÖTT A SZERZŐ SEMMILYEN ESETBEN SEM VÁLLAL FELELŐSSÉGET SEMMINEMŰ SPECIÁLIS, VÉLETLEN, ÁTTÉTELES ÉS KÖVETKEZMÉNYES KÁRÉRT (IDEÉRTVE, DE EGYEBEKET NEM KIZÁRVA, AZ ÜZLETI HASZON ELMARADÁSÁT, AZ ÜZLETI TEVÉKENYSÉG FÉLBESZAKADÁSÁT, ÜZLETI INFORMÁCIÓK ELVESZÍTÉSÉT VAGY EGYÉB ANYAGI VESZTESÉGEKBŐL ADÓDÓ KÁROKAT), AMELY JELEN TERMÉK

HASZNÁLATÁBÓL VAGY NEM MEGFELELŐ VOLTÁBÓL ERED, MÉG ABBAN AZ ESETBEN SEM, HA A SZERZŐT TÁJÉKOZTATTÁK AZ ILYEN KÁROK BEKÖVETKEZTÉNEK LEHETŐSÉGÉRŐL.

tesztelek letöltés - Google keresés - Windows Internet Explorer

http://www.google.hu/search?hl=hu&q=tesztelek+let%C3%B6lt%C3%A9s&meta=&aq=0&oq=tesztelek

File Edit View Favorites Tools Help

tesztelek letöltés - Google keresés

Web [Képek](#) [Hírek](#) [Csoportok](#) [Blogok](#) [Fordító](#) [Gmail](#) [továbbiak](#) ▼

Google tesztelek **letöltés** [Speciális keresés](#)
[Beállítások](#)

Keresés: Web Magyar nyelvű oldalak Oldalak ebből az országból:

Web

[Teszt Elek - letöltés](#)
Lehetőségek: [Teszt Elek - Letöltés](#) · [Verziókövetés](#) · [Frissített súgó](#) · [Telepítő CD rendelés](#)
Hasonló programok: [JGL Szótár](#) · [Teszt Elek ...](#)
www.jomagam.hu/programok/tesztelek_letoltes.htm - 30k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

[Teszt Elek](#)
Lehetőségek: [Teszt Elek - Letöltés ...](#) [Teszt Elek](#) programmal tesztelheti önmagát, műveltségét, tudását. Jelenlegi verzió három féle tesztet képes futtatni ...
www.jomagam.hu/programok/tesztelek.htm - 12k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

[Teszt Elek v3.31 | LETOLTOKOZPONT.HU - Ingyenes programok ...](#)
Ingyenes programok, driverek, meghajtók **letöltése**, ingyenes **letöltés**, torrent, msn. ... [Teszt Elek](#) programmal tesztelheti önmagát, műveltségét, tudását. ...
www.letoltokozpont.hu/letoltes_programok_reszletes.php?a=751&k=41 - 27k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

[Teszt Elek v3.31 | Multimédiás programok 21480. letöltés Teszt ...](#)
[Teszt Elek v3.31](#) | thor.hu 21480. **letöltés** a(z) Multimédiás programok kategóriában Műveltségi tesztprogram. Windows 95/98/Me/NT/2000/XP Fre.
thor.hu/?download_view85_21480_Teszt_Elek_v3.31 - 18k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

[Honosító Műhely - Szoftvertallózó](#)
Programnév: [Teszt Elek 3.3.1.102 download_trans.gif](#) **Letöltés**. Ismertető: [Teszt Elek](#) közreműködésével különféle témakörökben adhatunk számot tudásunkról, ...
www.honositomuhely.hu/index.php?option=com_remository&Itemid=40&func=fileinfo&filecatid... - 44k - [Tárolt változat](#) - [Hasonló oldalak](#)

Teszt Elek - letöltés - Windows Internet Explorer

http://www.jomagam.hu/programok/tesztelek_letoltes.htm

File Edit View Favorites Tools Help

Teszt Elek - letöltés

[cégünkről](#) | [kapcsolat](#) | [vizonteladók](#) | [segítség](#)

Műszaki, zöldkártya, szerviskönyv, autópályamatrix, fogyasztás...
Járgány
 Mennyibe került? Mikor jár le? Gépjármű nyilvántartás program

Jomagam
számítástechnika

őoldal programok árlista segítség háttérképek versek novellák tudomány

Lehetőségek

[Teszt Elek](#)
[Letöltés](#)
[Verziókövetés](#)
[Frisített súgó](#)
[Telepítő CD rendelés](#)

Hasonló programok

[JGL Szótár](#)
[Teszt Elek](#)
[Gép Elek](#)
[Vers Elek](#)
[Órarend](#)

További programok

[Tanulást segítő](#)
[Raktár programok](#)
[Otthoni célra](#)
[Ügyfél nyilvántartók](#)
[Könyvtár-Média](#)
[Vendéglátó](#)
[Ami kimaradt...](#)
[Összes program](#)

Legnépszerűbbek

[JGL Szótár](#)
[Teszt Elek](#)
[Könyvtár](#)
[Tip-Top](#)
[Gép Elek](#)
[JGL EgyRaktár](#)
 Iárnány

Teszt Elek

Letöltés

Program állományok, telepítő csomagok
 jelenlegi verzió **3.3.1.102**
 telepítő csomag csak valamennyi teszt állománnyal [tesztelek_setup.exe](#)

Telepítési tanácsok Microsoft Vista oprendszert használóknak

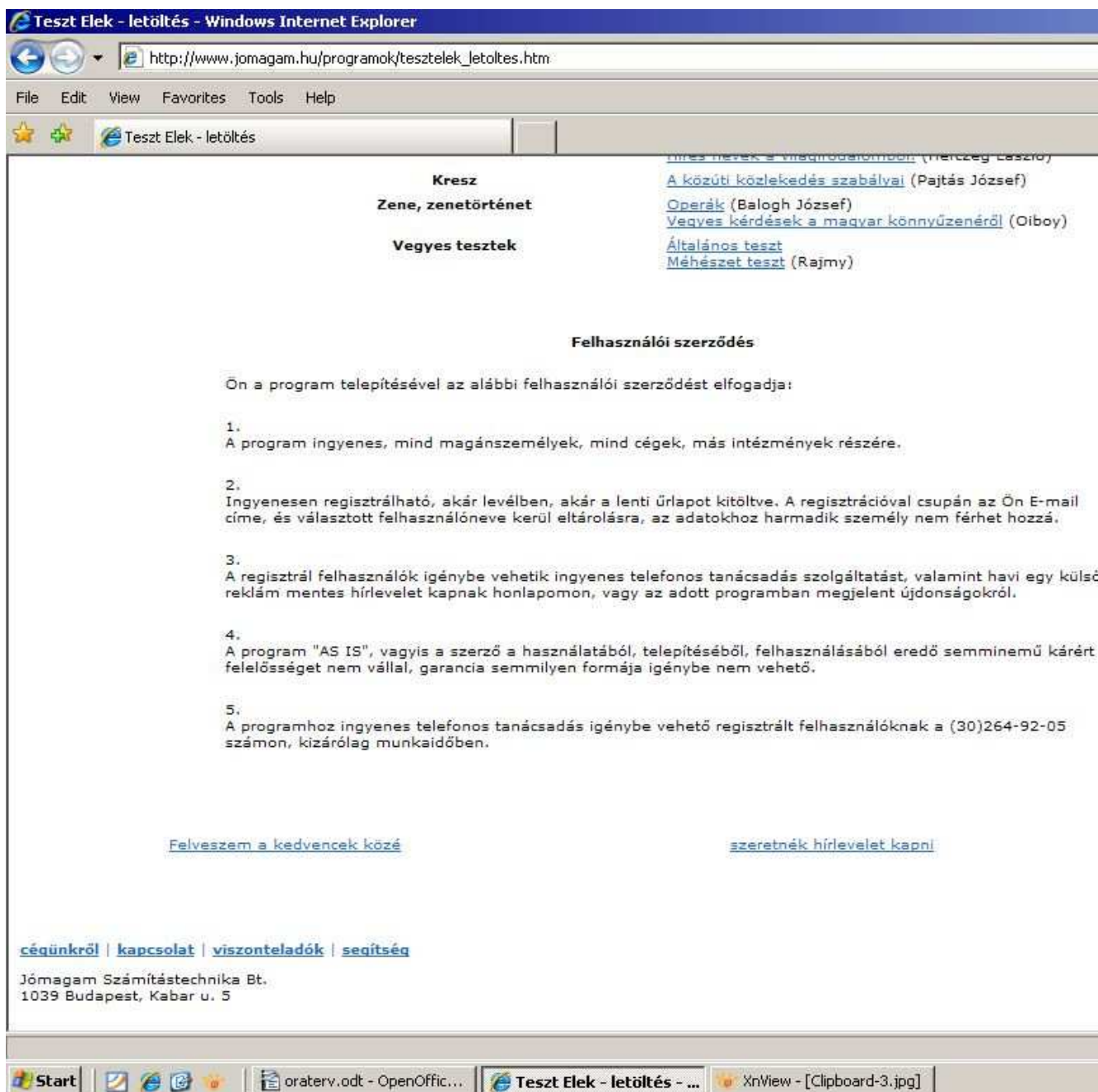
Teszt állományok
 Már telepített Teszt Elek programhoz

Általános iskolai tesztek

Matek	Szorzótábla gyakorlás Összeadás, kivonás gyakorlás Műveletek sorrendje Szorzás, és osztás 10 hatványával (Vakond) Római számok (Vakond)
Nyelvtan	J betű, vagy LY (Pató G.)
Szövegértés	A bátor tengelice (VL) ÚJ A növény szerkezete (VL) ÚJ A növények királyválasztása (VL) ÚJ

Nyelvi tesztek

2.sz.kép

3.kép

IRODALOMJEGYZÉK

1. Alaplap 1991 november Ha az alkotás piacképes - Boytha György
2. Linuxvilág 2002 július Jogos vagy jogtalan -Granek István
3. Linuxvilág2003 február 24.o Lawrence Rosen
4. BSA Az illegális szoftverek és a törvény
5. Computerworld 2009 május 5. Tudd, miből gazdálkods
6. The Open Source Definition Fri, 2006-07-07 15:49 — Ken Coar
7. Magyar közlöny 2008/20/II szám-Informatika 9-12 évfolyam szakközépiskola
8. Híradástechnika LIX évfolyam 2004/10 Szerzők, jogok, díjak, kérdőjelek- Nagy Beatrix
Havaska
9. ECDL modulok ismertetése az információ-technológia alapfogalmai PRKK

INTERNET

10. <http://www.jogiforum.hu/publikaciok/19.1.0>
11. Creative Commons Org (<http://creativecommons.org/>)
12. Creative Commons Hungary (<http://www.creativecommons.hu/>)
13. Gazdasági Versenyhivatal :www.gvh.hu
14. FSF.HU www.fsf.hu
15. http://www.bsa.org/country.aspx?sc_lang=hu-HU/
16. <http://www.origo.hu/techbazis/internet/20080114-abandonware-kalozkodas-is-meg-nem-is.html>
17. <http://internet-marketing.hu/illegalis-szoftverhasznalat> Illegális szoftverhasználat:...
18. <http://www.okm.gov.hu/main.php?folderID=1824&articleID=6182&ctag=articlelist&iid=1>
Informatika tanterv 1-12 évfolyamok számára
19. <http://www.microsoft.com/hun/piracy/oem.mspx/> OEM-ek és viszonteladók
20. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nagware>
21. <http://en.wikipedia.org/wiki/Careware>
22. <http://en.wikipedia.org/wiki/Donationware>
23. <http://iso19770.hu/content/19770-1-hist.htm> Az iso-19770 szabvány

24. <http://www.sulinet.hu>

25 .WinRar licenc dokumentuma

26. Gyulas navigator licenc dokumentuma

Plágium - Nyilatkozat

Szakedolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról nyilatkozat

Alulírott (Neptunkód: ...FXREBM) jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a

.....A szoftverek alkalmazásának lehetőségei és korlátai

/különös tekintettel a jogi környezetre/

című szakdolgozat/diplomamunka

(a továbbiakban: dolgozat) önálló munkám, a dolgozat készítése során betartottam a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. szabályait, valamint az egyetem által előírt, a dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében.

Kijelentem továbbá, hogy a dolgozat készítése során az önálló munka kitétel tekintetében a konzulenszt, illetve a feladatot kiadó oktatót nem tévesztettem meg.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot nem magam készítettem vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, a Debreceni Egyetem megtagadja a dolgozat befogadását és ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

A dolgozat befogadásának megtagadása és a fegyelmi eljárás indítása nem érinti a szerzői jogsértés miatti egyéb (polgári jogi, szabálysértési jogi, büntetőjogi) jogkövetkezményeket.

hallgató

Debrecen, 2009.05.26.